

KLIMATUTREDNINGAR

SÖDRA ÖLANDS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Stiftsantikvarie Torbjörn Sjögren Växjö stift

KLIMATUTREDNINGAR UTFÖRDA AV:
Arkitekt Claes Thörnblad
Byggnadsantikvarie Karl Ekberg
Arkitekt & Miljö AB, Kalmar

Maj 2008

Svenska kyrkan
VÄXJÖ STIFT

Innehållsförteckning

Dokumentförklaring 3
Glömminge kyrka 4
Algutsrum kyrka 9
Torslunda kyrka 13
Vickleby kyrka 16
Resmo kyrka 19
Mörbylånga kyrka 24
Ventlinge kyrka 27
Gräsgård kyrka 32
Smedby kyrka 36
Gårdby kyrka 40
Norra Möckleby kyrka 44
Litteraturlista 48

Dokumentförklaring

I några fall har mätningarna utökats med ytterligare loggar varvid diagrammen inte alltid följer samma tidslinje. Samtliga planritningar presenteras i skala 1:250 om inget annat anges. Historisk information är hämtad från Bebyggelseregistret[1] Riksantikvarieämbetet om ej annat anges.

[1] http://www.bebyggelseregistret.raa.se/

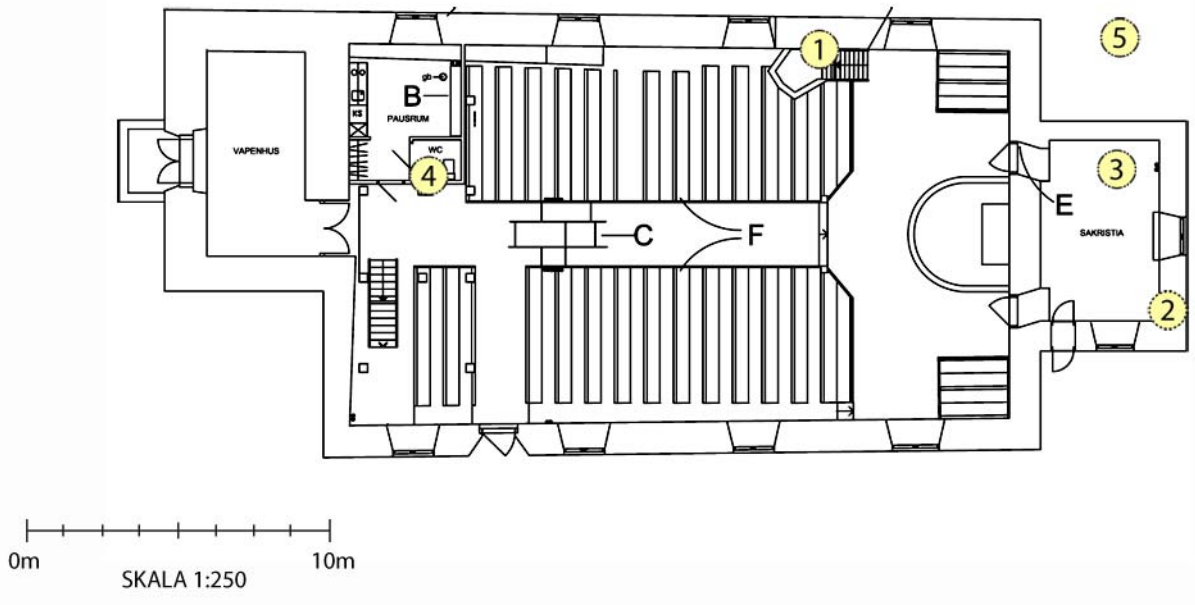
Glömminge kyrka

Historik

Kyrkan byggdes 1819 efter ritningar av J C Serén. En ljus och rymlig salkyrka med ett försvarstorn från 1100-talet i väster. Den fyrkantiga lanterninen tillkom även den 1819. Salkyrkan består bl. a. ett långhus från 1100-talet i nordväst. I söder korsarm med portal från ca. 1240. Portalen renoverad på 1950-talet. I nordöst finner vi ett långt rakslutet kor från 1300-talet. Stora rundbågiga fönster gör kyrkorummet ljust, rummet välvt med trätunnvalv.[2] Uppvärmning: Rapsoljeeldat, vattenburet högtemperatursystem.

Planritning

[2] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

1. Predikstol +2,0m

2. Krypgrund -0,10m

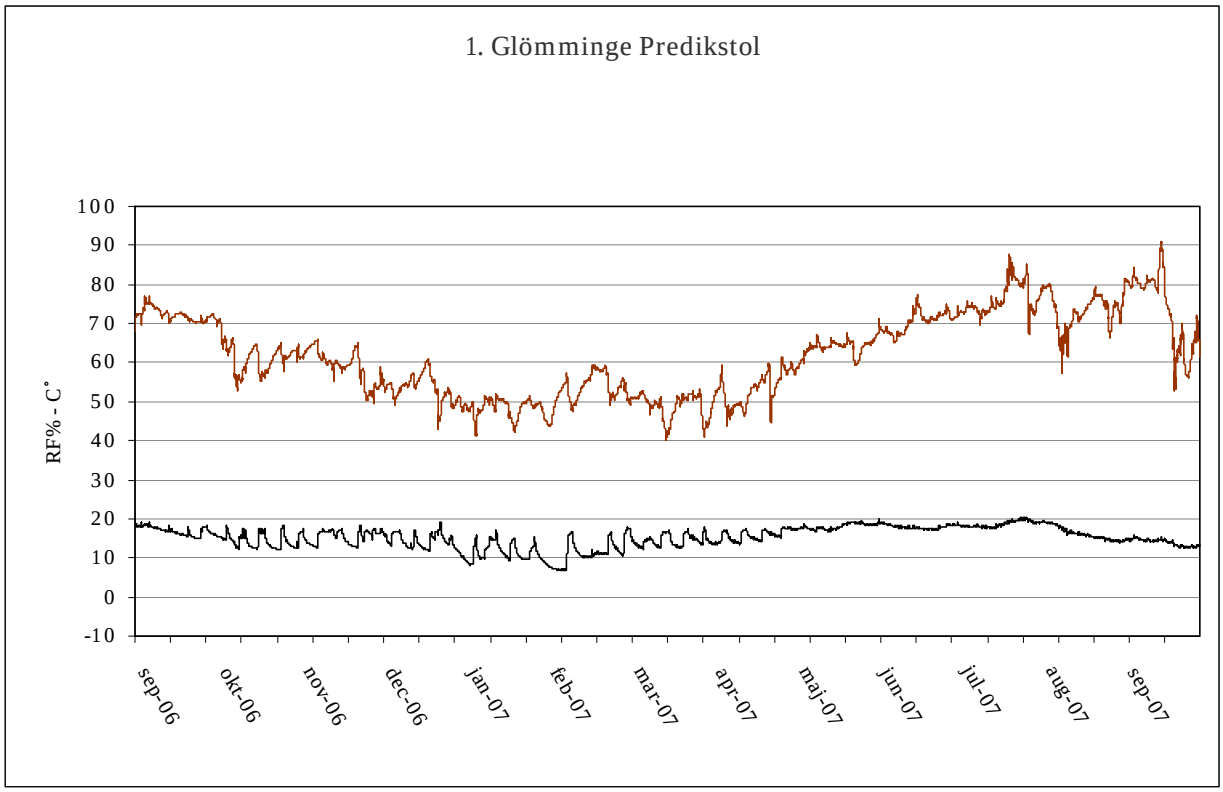
3. Sakristia +1,90m

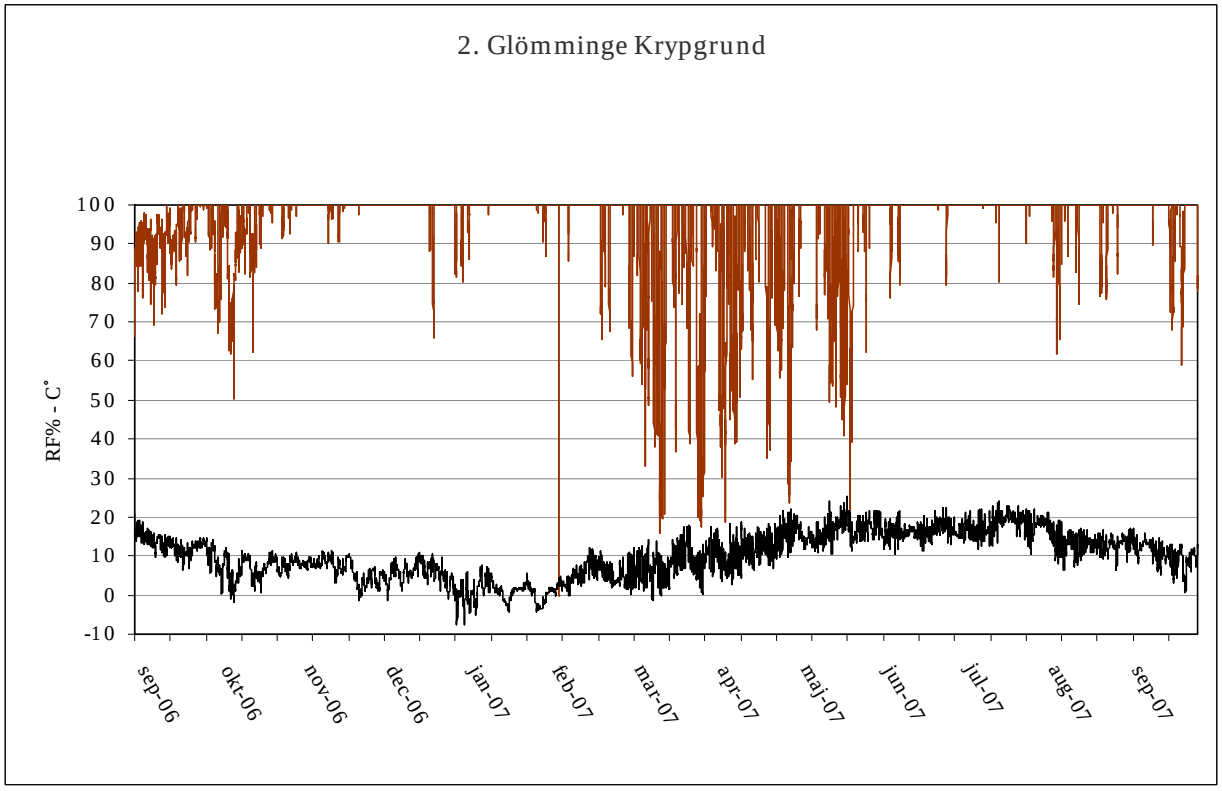

4. Läktare +5,0m

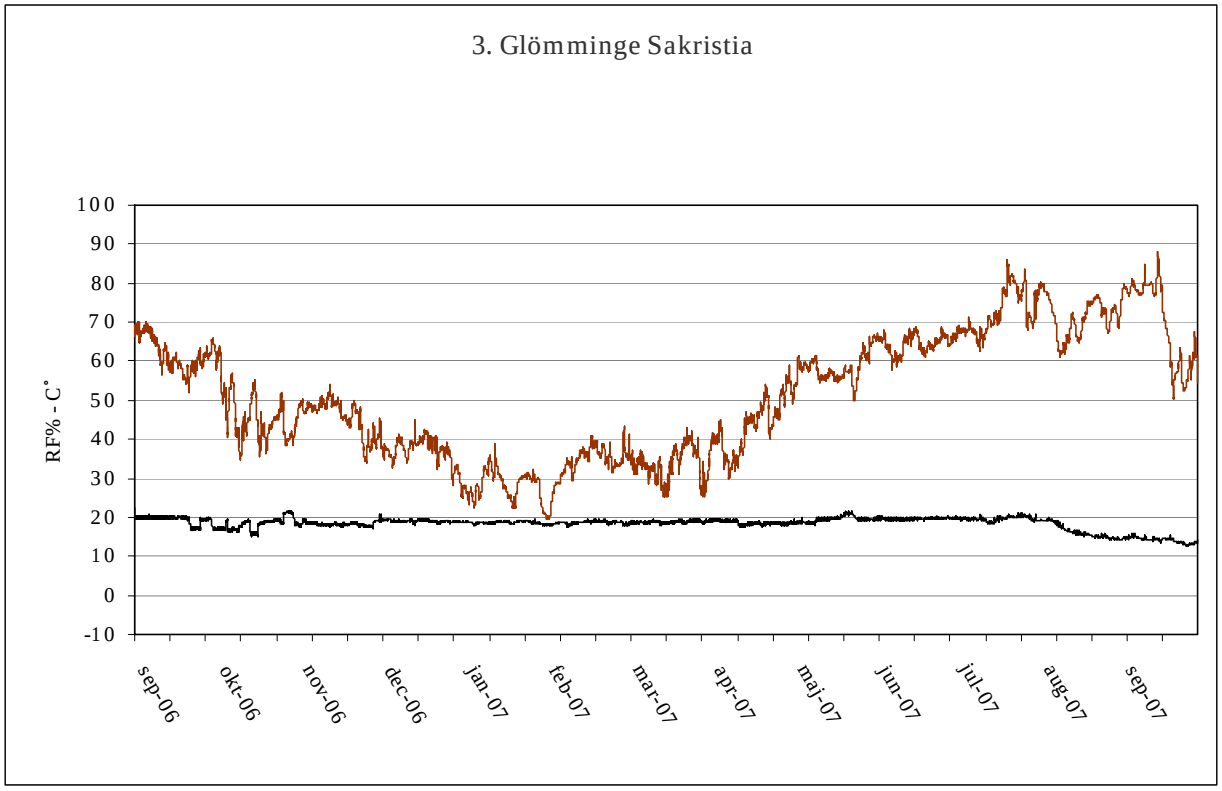
5. Utomhus +2,0m

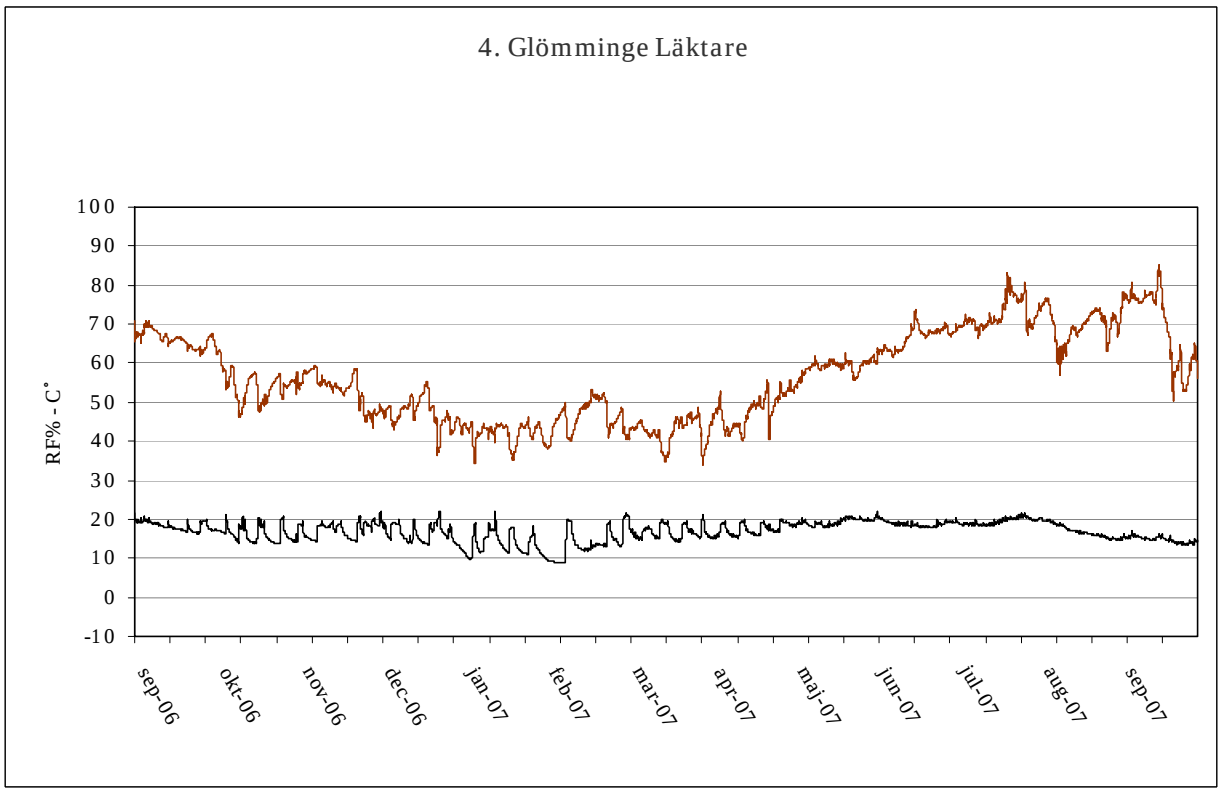
Mätdata

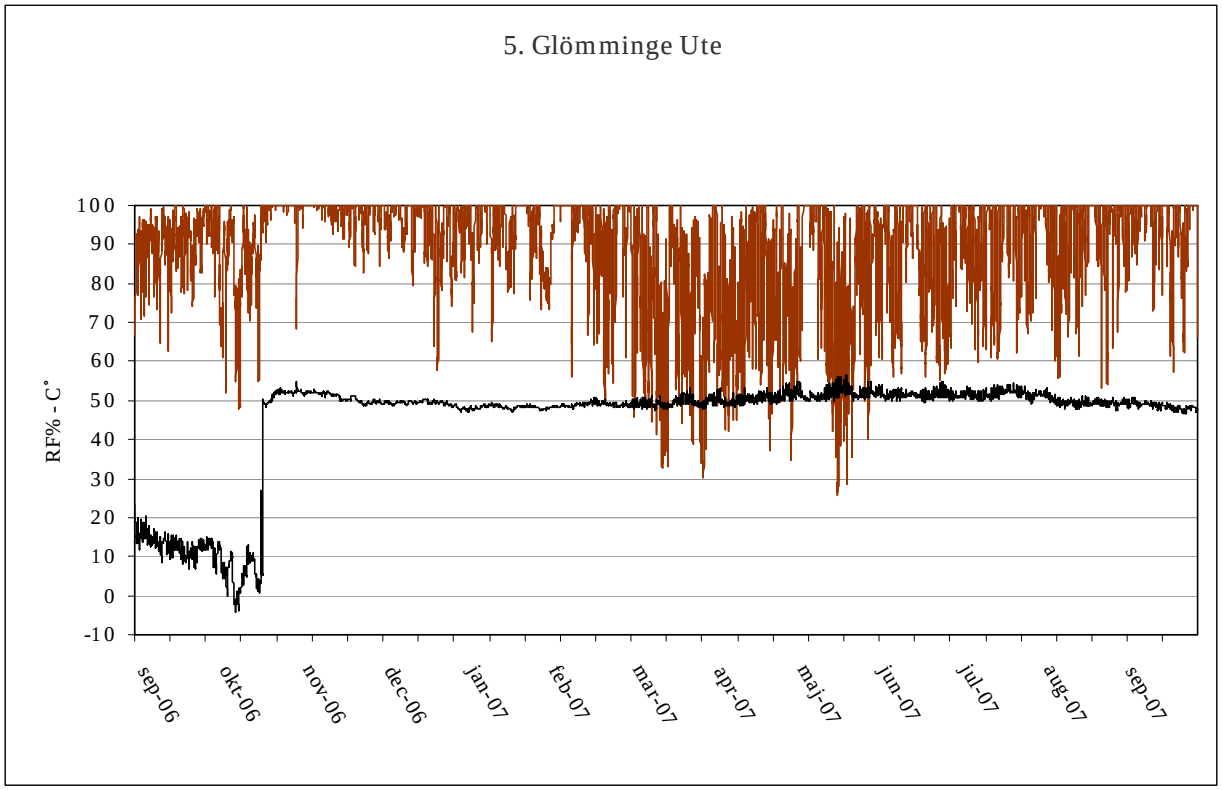

**RF% ”över” ersatt med 99,9*

3. Glömminge Sakristia
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

4. Glömminge Läktare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

**Temperaturgivare trasig*

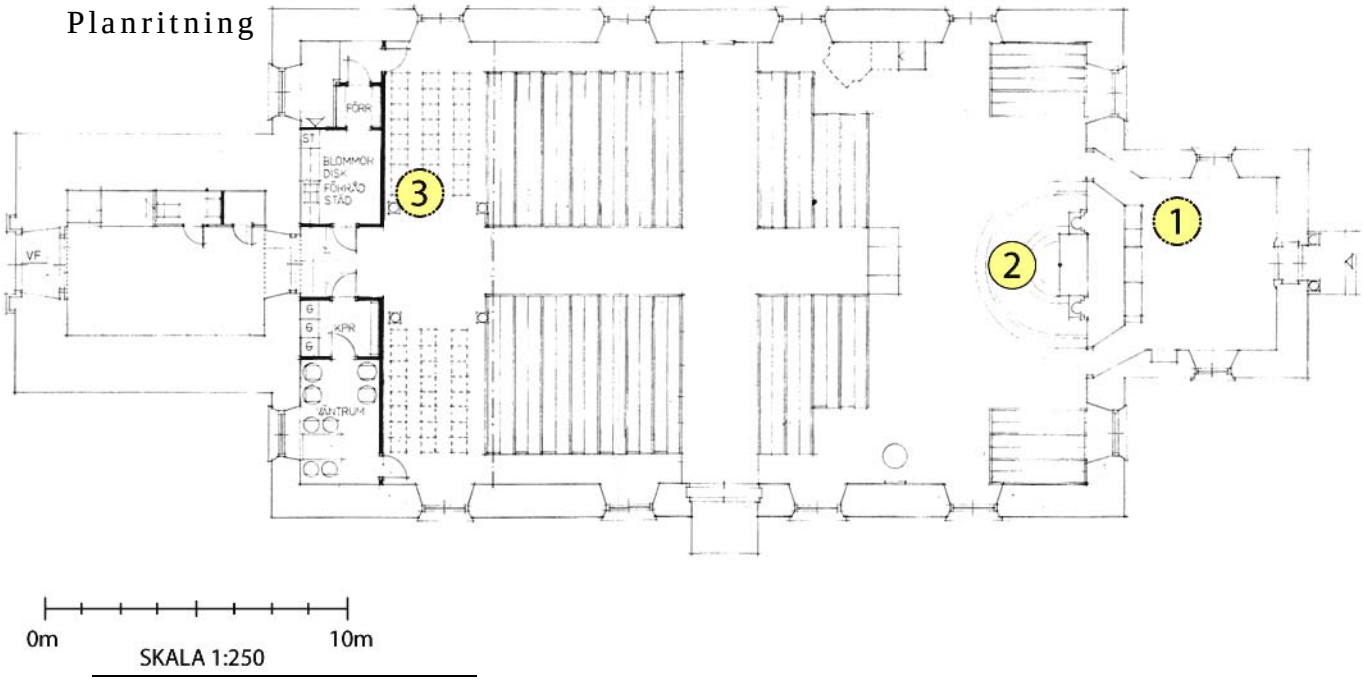
Algutsrum kyrka

Historik

Beslut om ombyggnad med förlängning av kyrkan mot öster togs 1818. Vid kontraktets upprättande med häradsmurmästaren Johan Söderström från Kåtorp ändrades dock beslutet på dennes inrådan till att gälla även en ny sydmur, så att det osymmetriskt placerade tornet skulle hamna mitt på västgaveln. Byggnadsarbetena utfördes 1822. Det medeltida tornet stod ursprungligen kvar, indraget i den nya huskroppen.[3] Uppvärmningslösning: Elradiatorer

Planritning

[3] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

1. Sakristia +2,0m

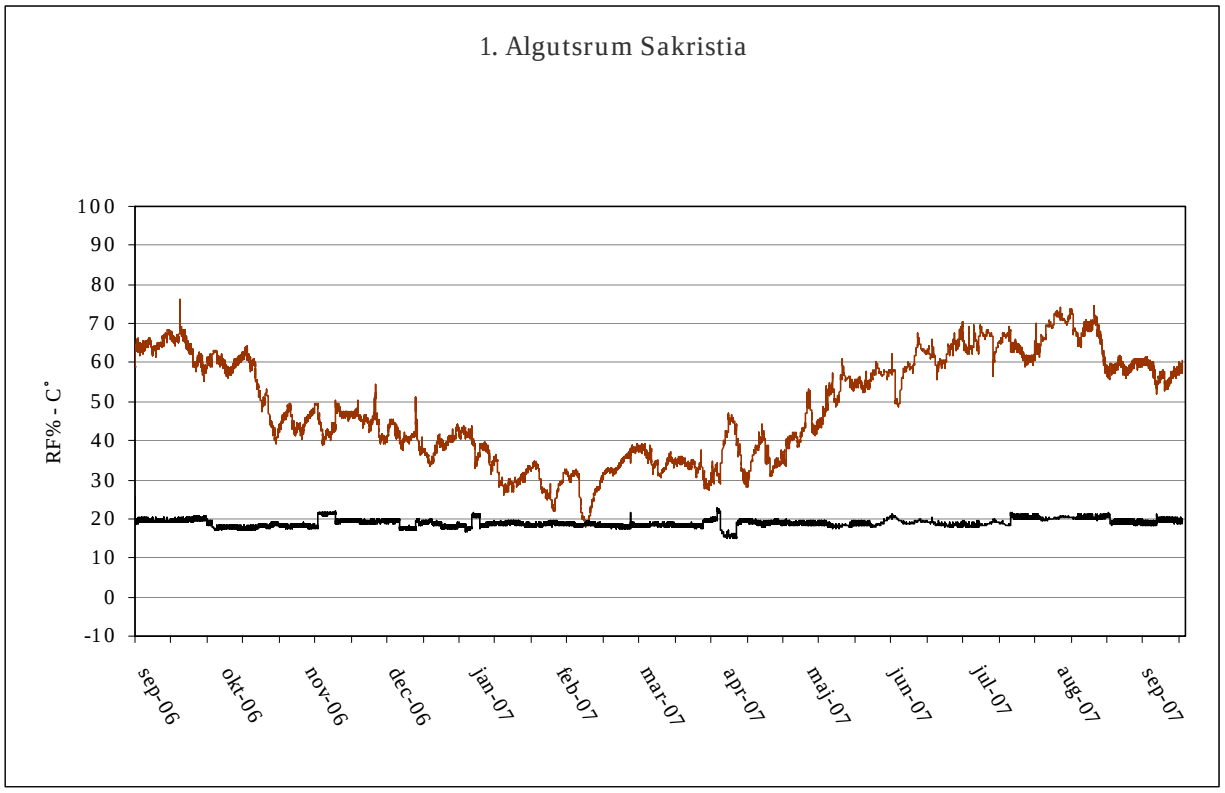

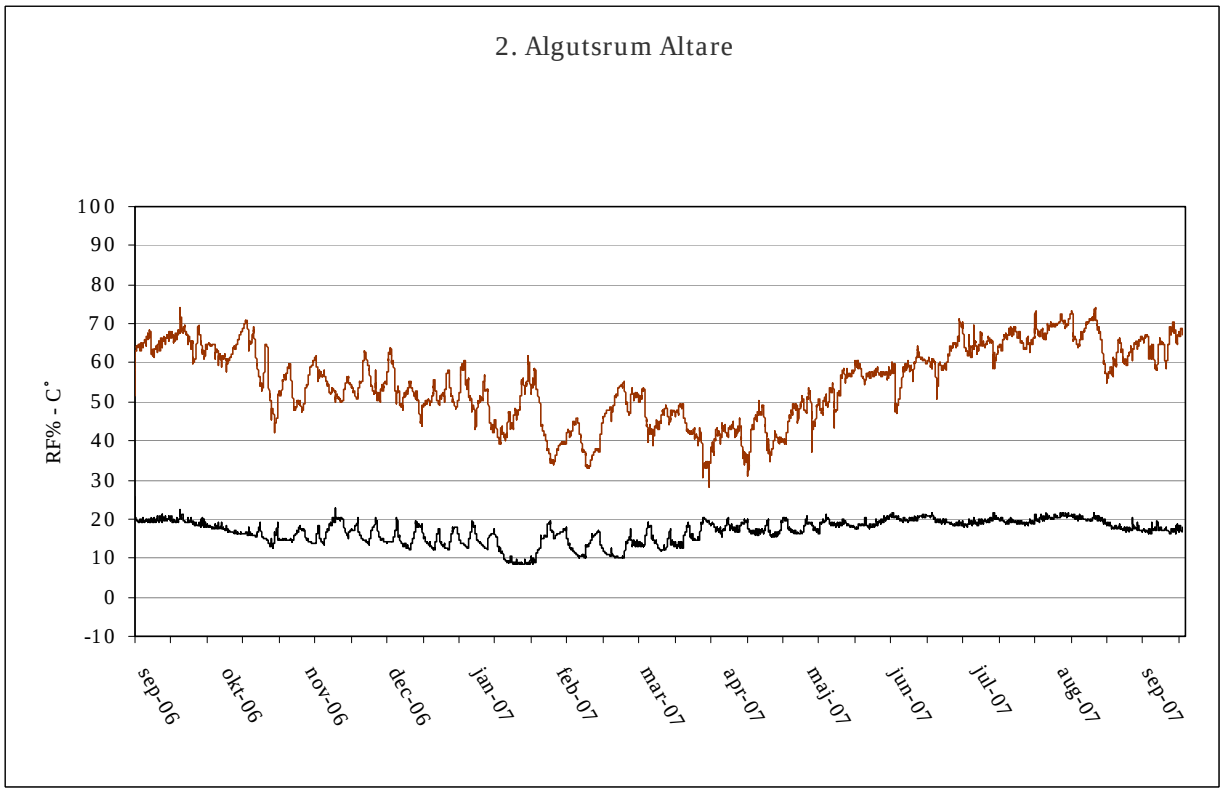
2. Altare +0,40m

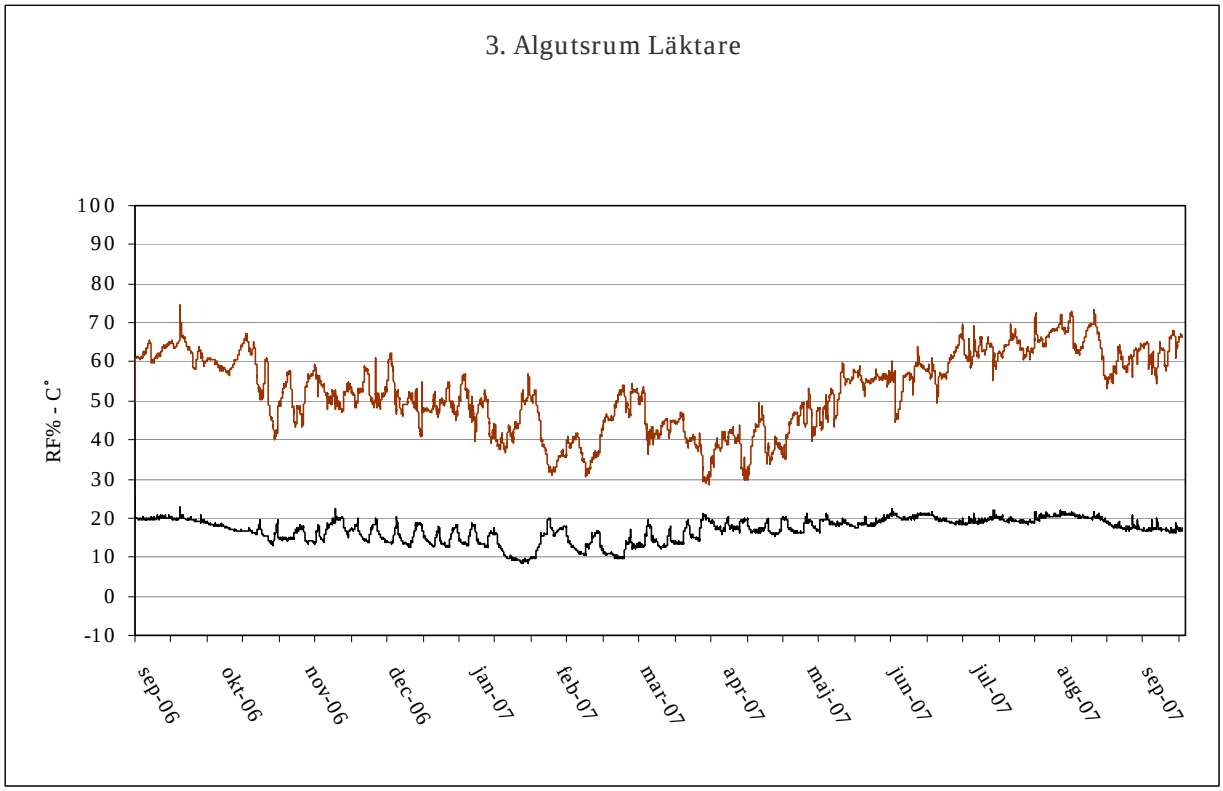

3. Läktare +4,0m

Mätdata

1. Algutsrum Sakristia
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

2. Algutsrum Altare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

3. Algutsrum Läktare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

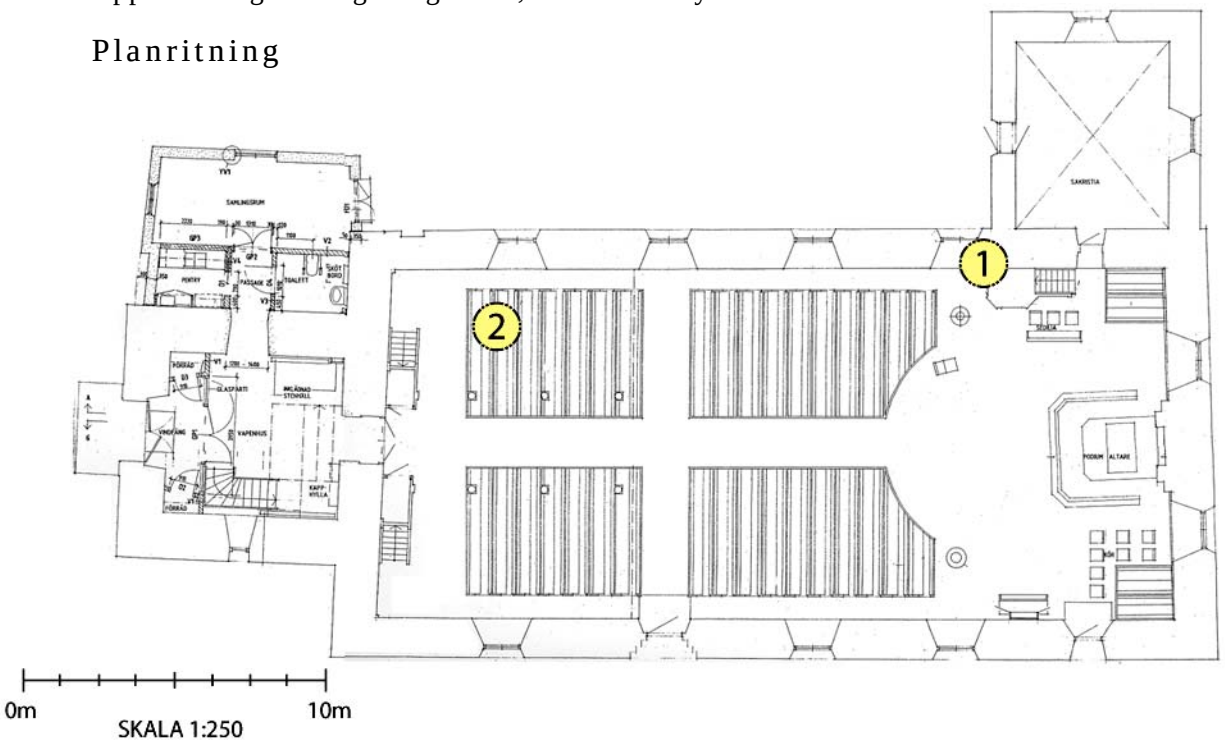
Torslunda kyrka

Historik

Torslunda kyrka består av ett rektangulärt kyrkorum med kor i öster, sakristia i norr och torn i väster. 1776 omvandlades den medeltida byggnaden till den nuvarande, enhetliga salkyrkan. I murarna ingår rester från åtskilliga byggnadsperioder; så nordmuren till ett långhus från 1100-talet med bevarad portal, yttermuren till ett rakslutet kor från 1200-talets andra hälft och i söder ett sidoskepp med gotisk portal från åren omkring 1300.[4]
Uppvärmningslösning: Bergvärme, vattenburet system

Planritning

[4] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

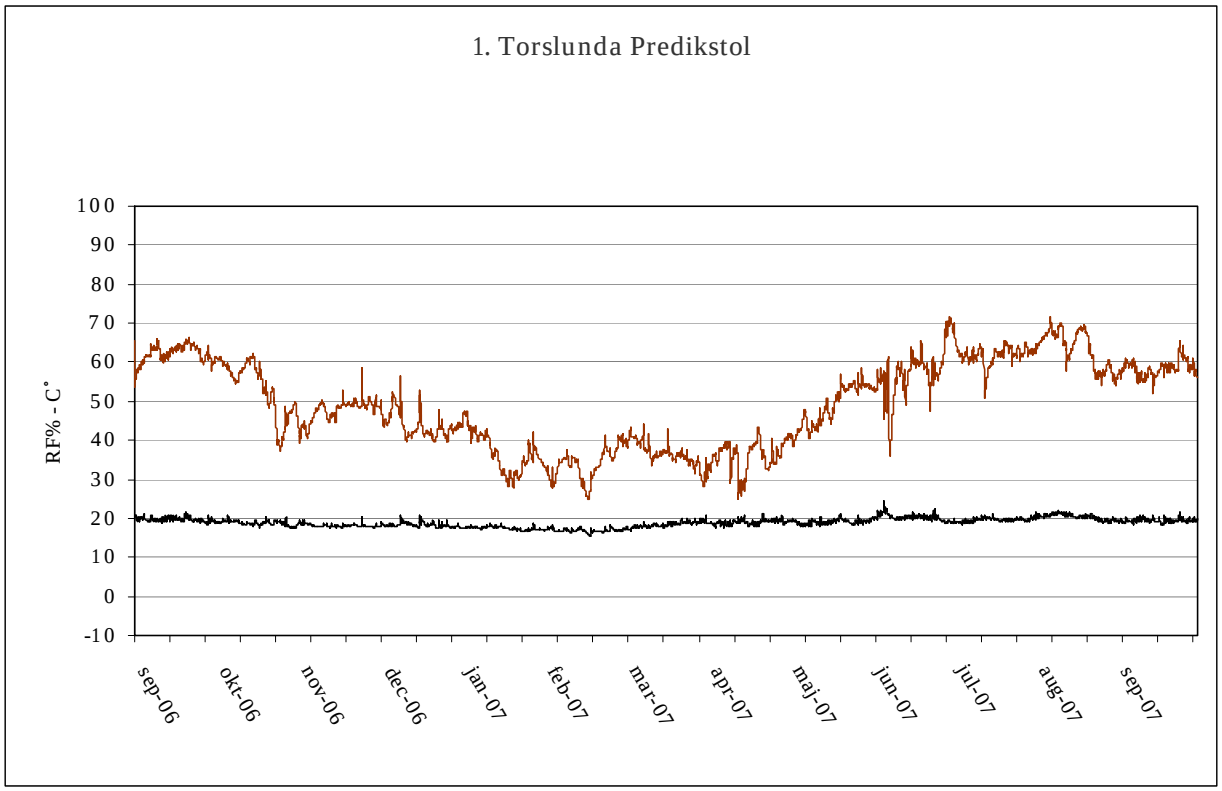

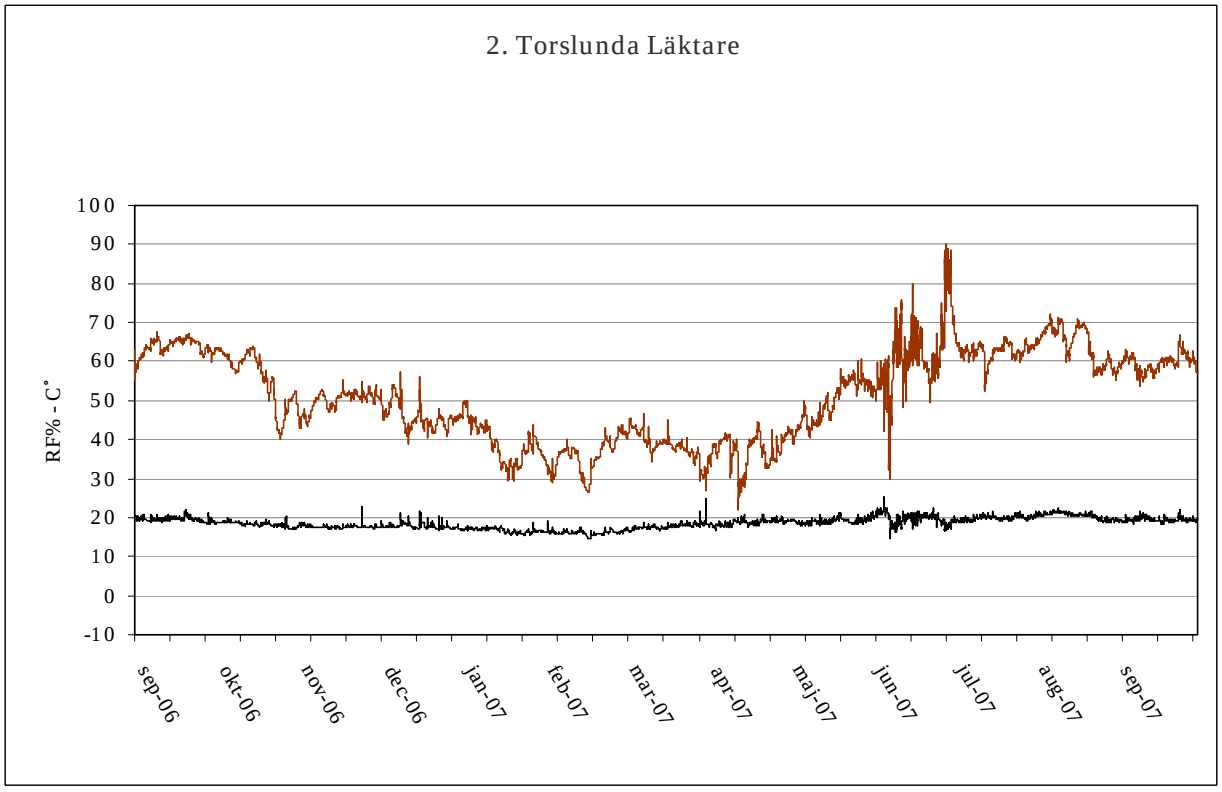
1. Predikstol +2,50m

2. Läktare +4,0m

Mätdata

1. Torslunda Predikstol
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

2. Torslunda Läktare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

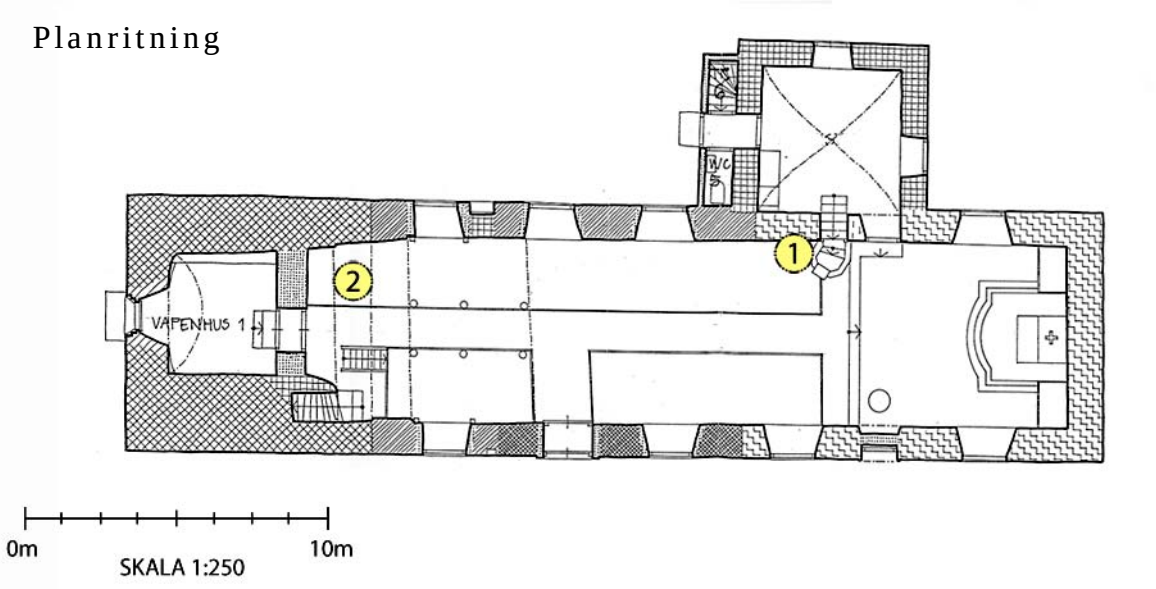
Vickleby kyrka

Historik

Vickleby kyrka består av ett rektangulärt kyrkorum med kor i öster, sakristia i norr, samt torn av samma bredd som långhuset i väster. Långhusets äldsta delar är från 1100-talets mitt. omkring 1200 tillkom västtornet; ett kraftigt, välbevarat fästningstorn med förvaringsbjälkar, celler, skattgömma. Omkring 1300 försågs tornet med portal. 1759 tillkom sakristian vid det gamla korets nordmur. Något senare revs det ursprungliga absidkoret, och långhusmurarna förlängdes österut. Tornlanterninen byggdes 1818.[5] Uppvärmningslösning: Ångpanna, vattenburet system

Planritning

[5] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

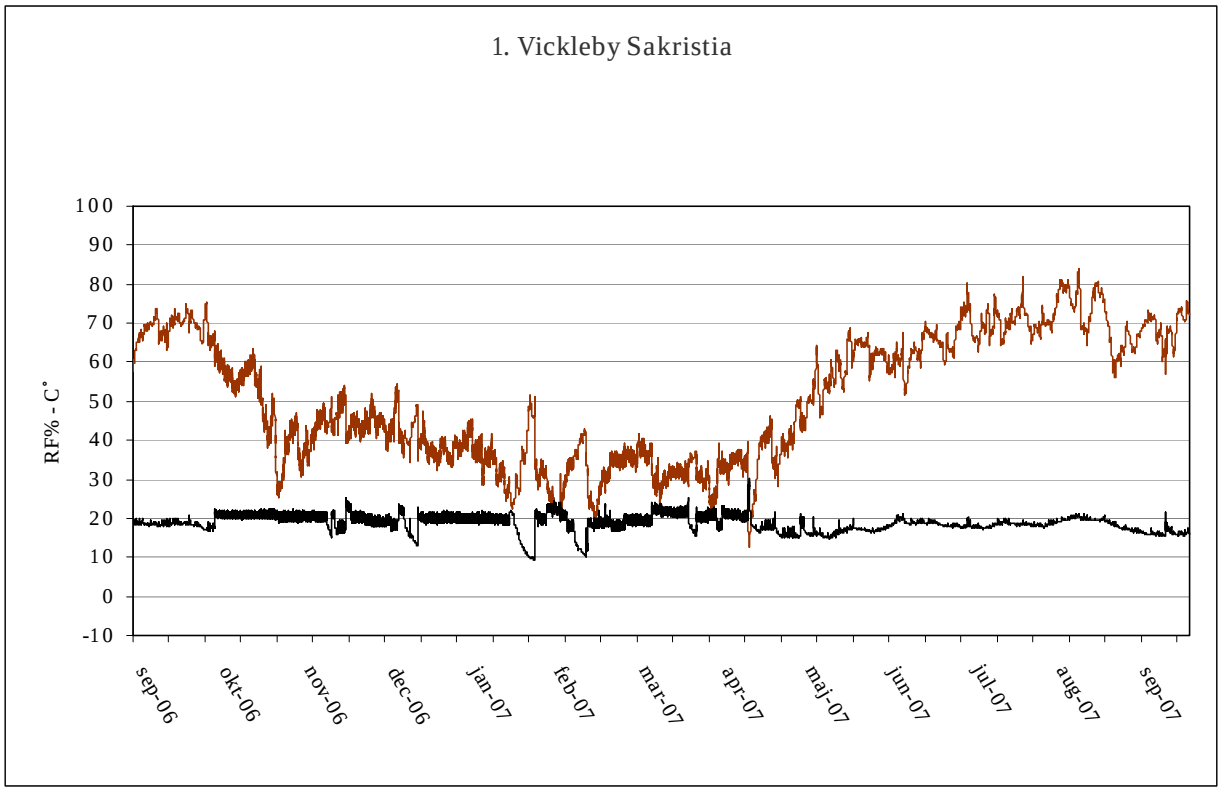

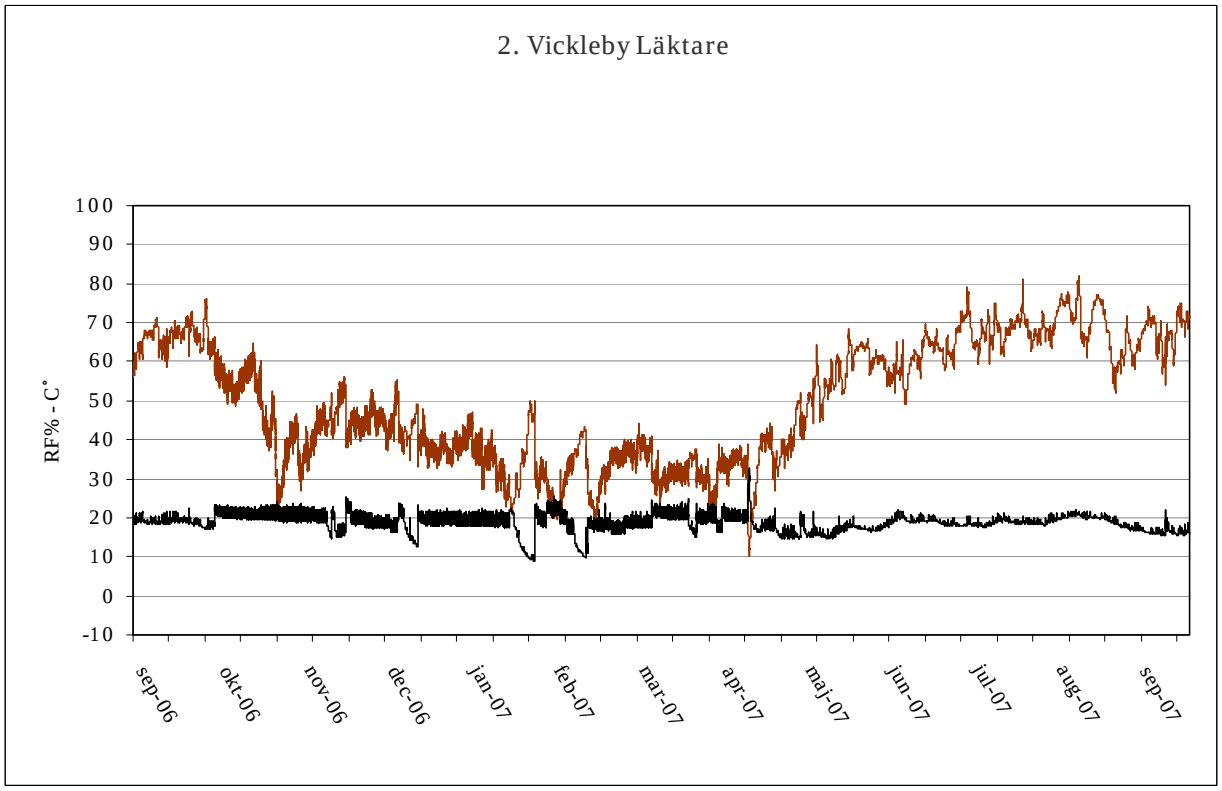
1. Predikstol +2,0m

2. Läktare +4,0m

Mätdata

1. Vickleby Sakristia
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

2. Vickleby Läktare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

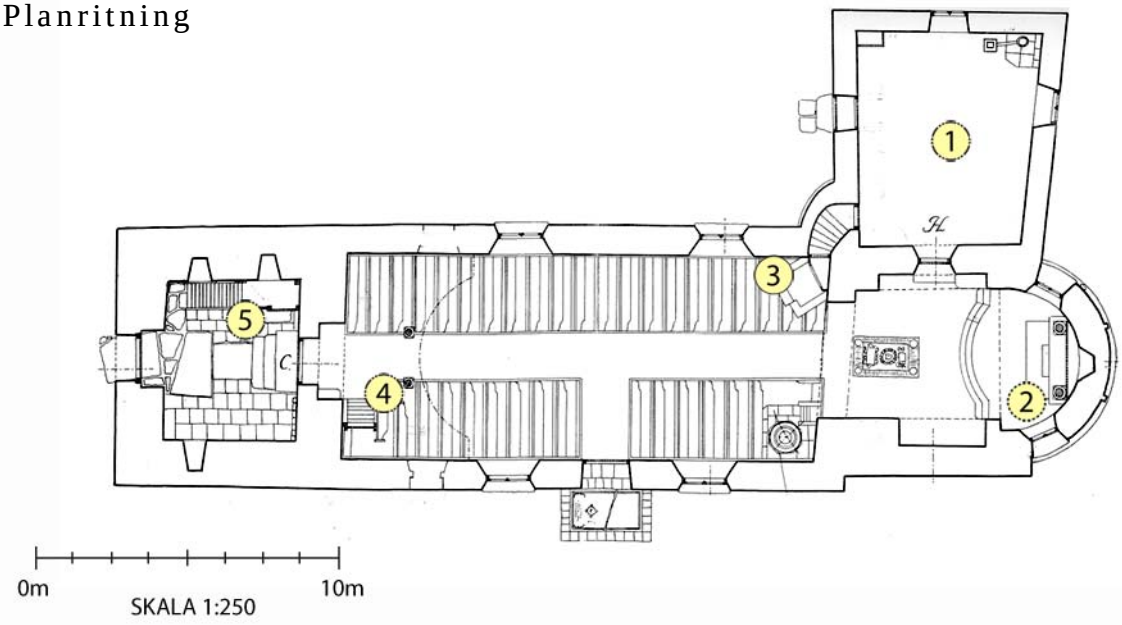
Resmo kyrka

Historik

Kyrkan består av ett långhus med smalare absidkor, sakristia i norr och torn i väster. Korets plan, liksom även sakristians, är något skev. Resmo är den bäst bevarade och kanske den äldsta av de kvarstående öländska medeltidskyrkorna. De äldsta delarna - absidkoret, långhuset, delar av västtornet - daterar sig från 1100-talets början eller förra hälft.[6] Uppvärmningslösning: Oljeeldat, vattenburet system

Planritning

[6] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

1. Sakristia +2.0m

2. Altare +0.10m

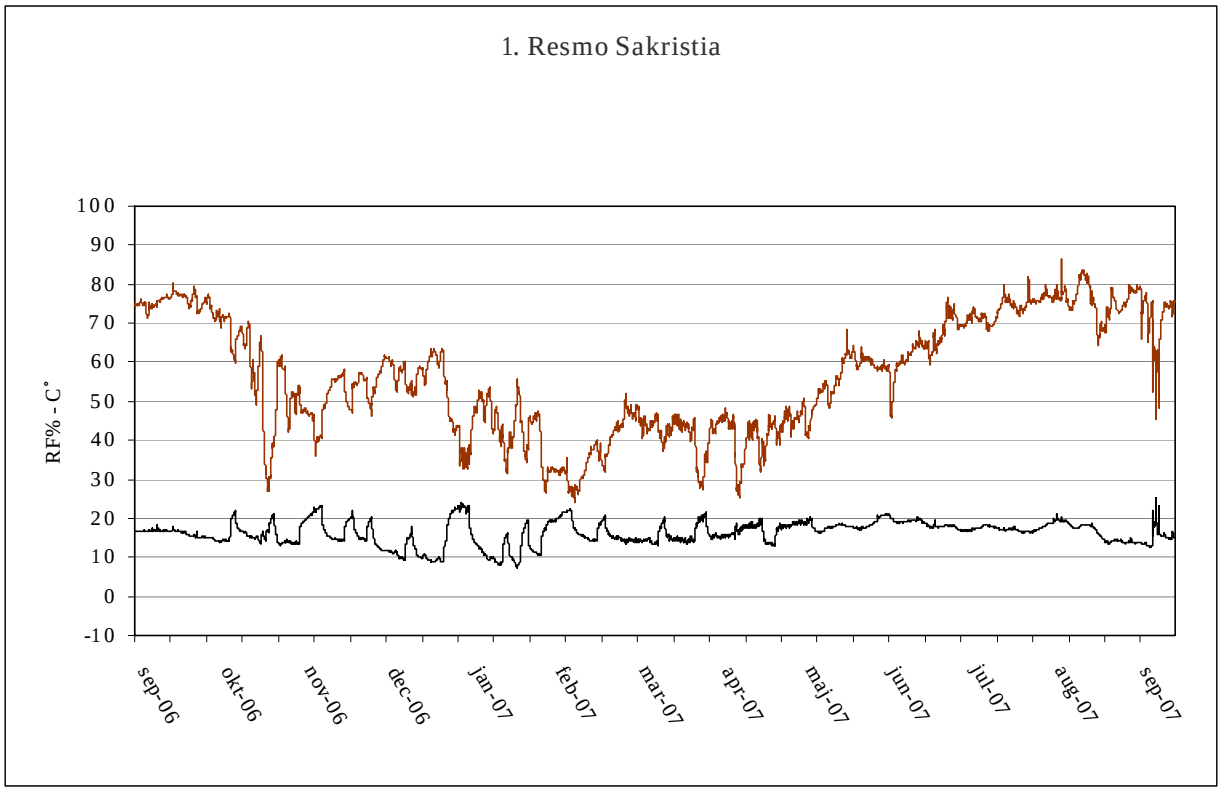
3. Predikstol +1.60m

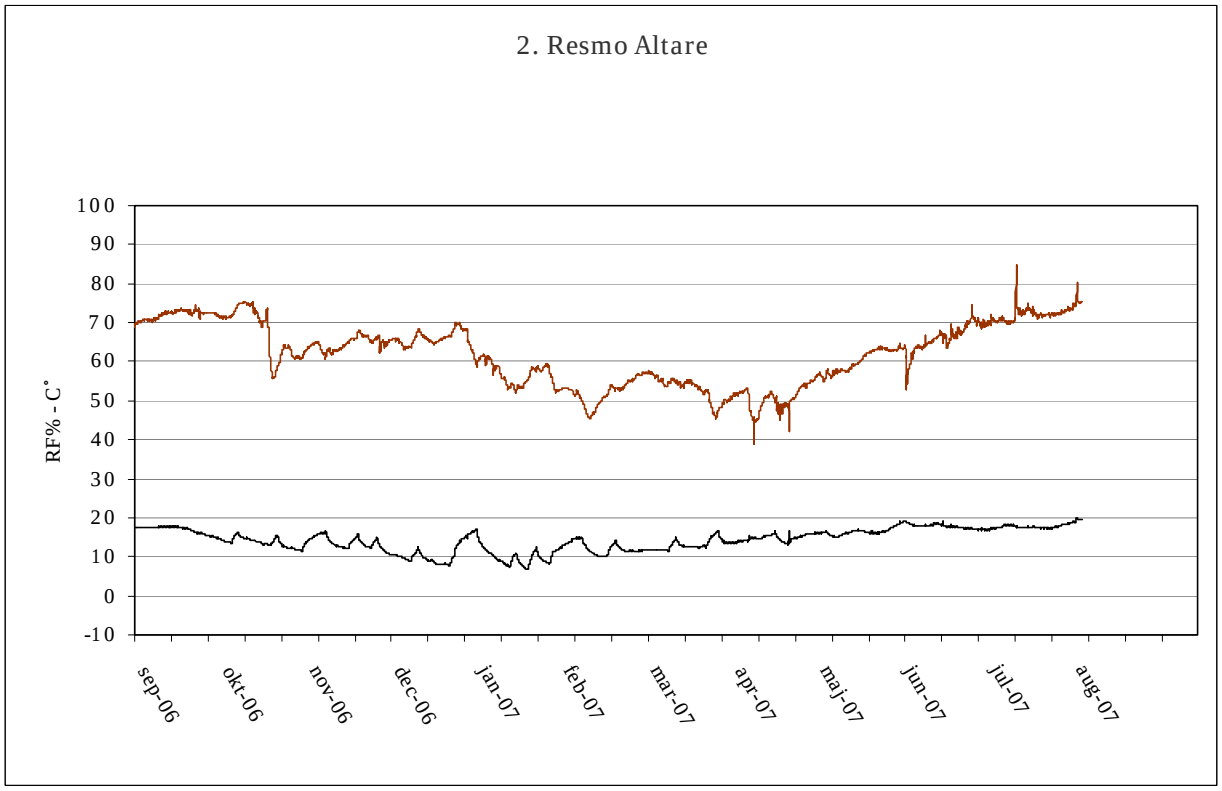

4. Läktare +4.0m

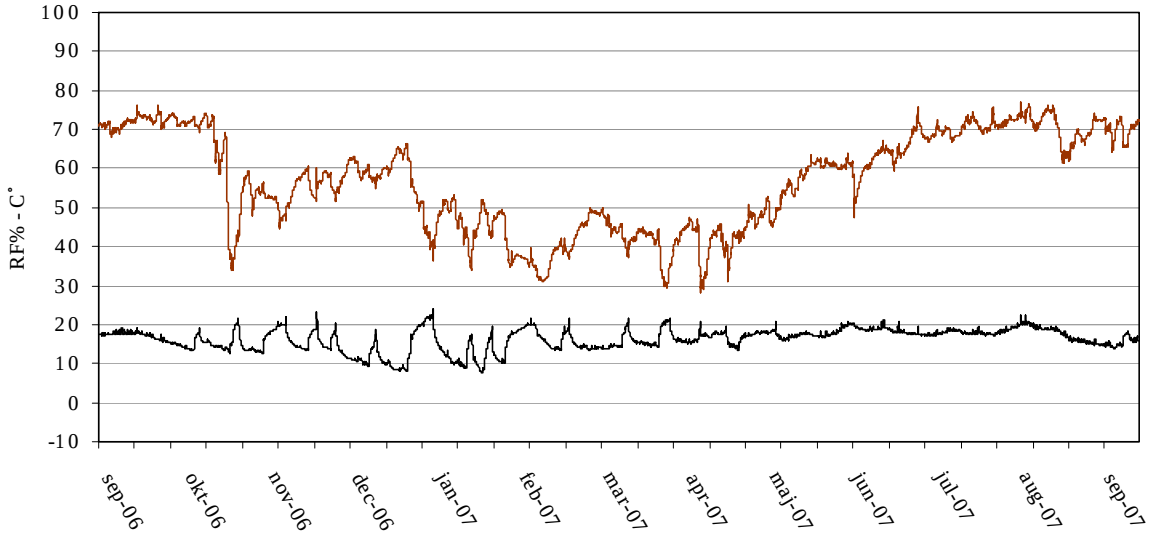
5. Tornrum

Mätdata

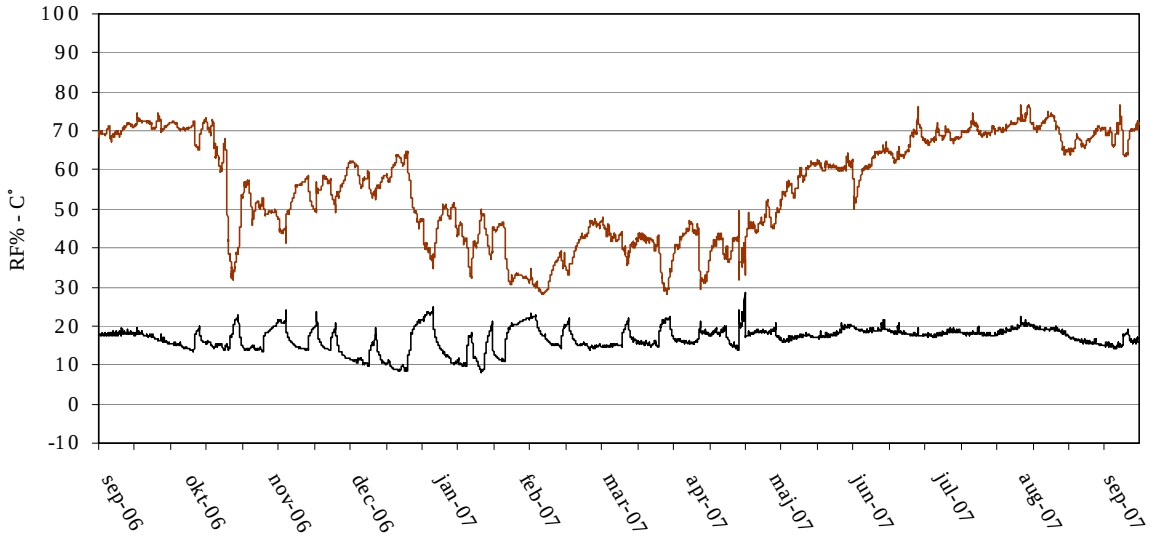

1. Resmo Sakristia
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

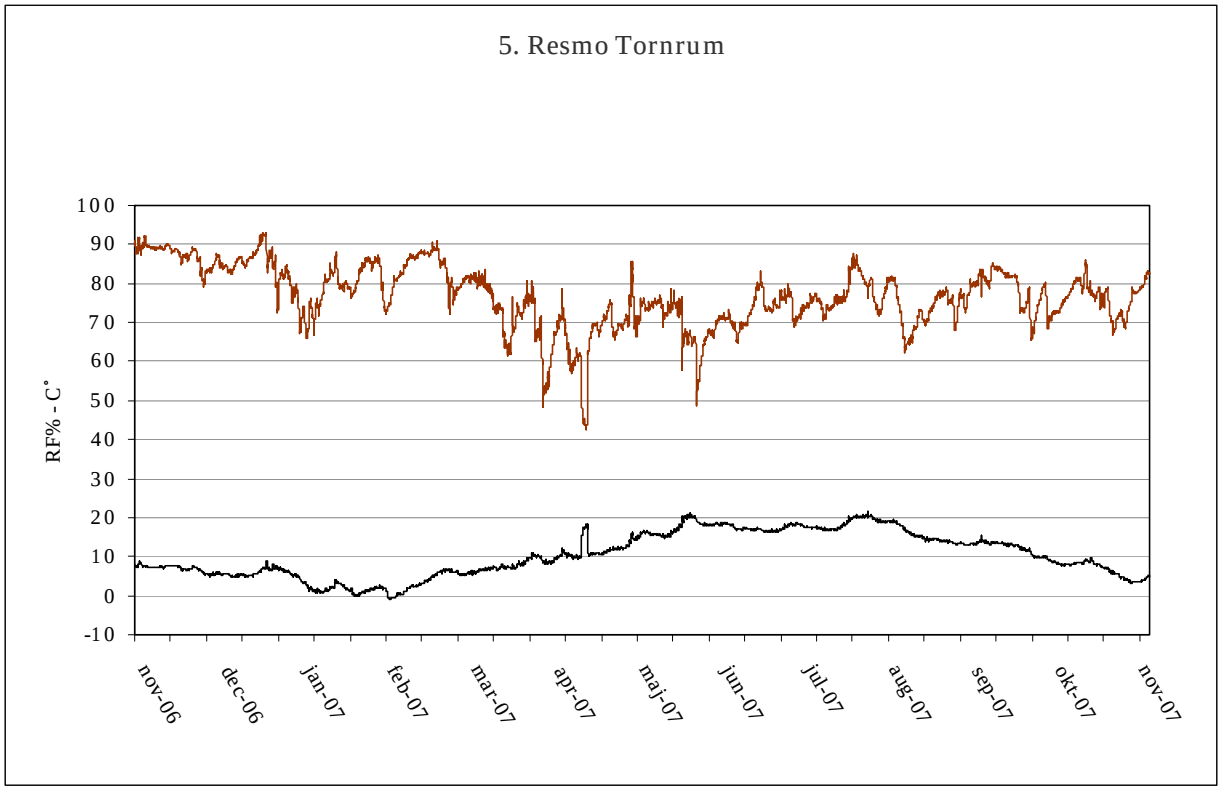

2. Resmo Altare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07

3. Resmo Predikstol

4. Resmo Läktare

5. Resmo Tornrum
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07
okt-07
nov-07

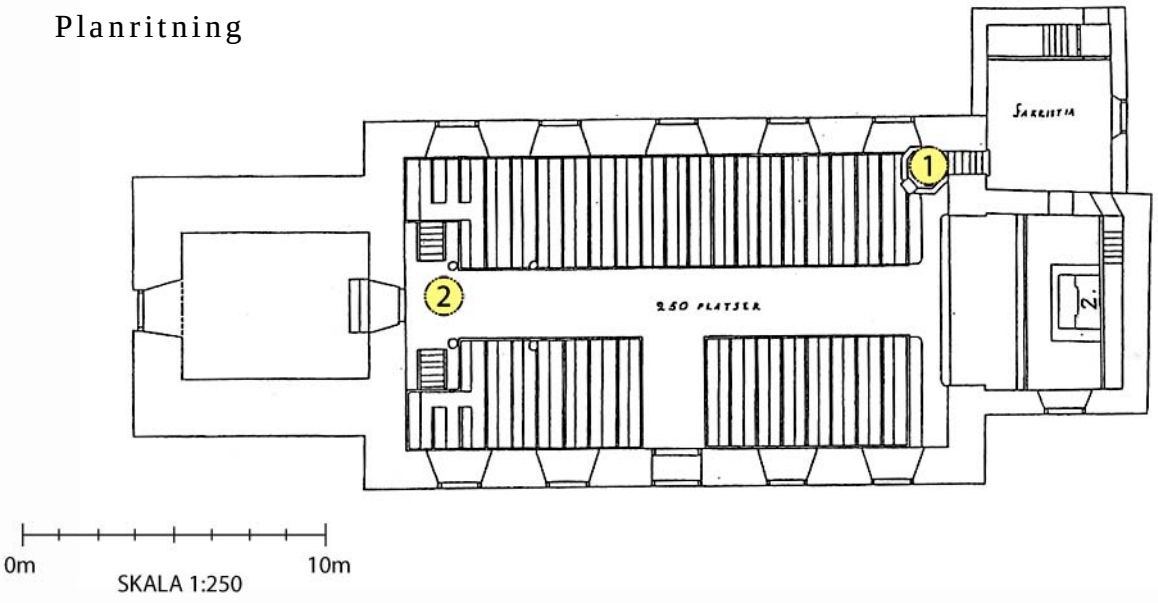
Mörbylånga kyrka

Historik

Mörbylånga kyrka består av ett rektangulärt kyrkorum med ett rakt avslutat, smalare kor i öster, sakristia vid nordsidan och torn i väster. Ingångar till kyrkorummet via tornportalen i väster och mittportal på sydfasaden. Till Mörbylånga kyrkas medeltida försvarstorn från omkring 1200 fogades 1811 en salkyrka med utbyggd sakristia i öster. Den ursprungliga sakristian förvandlades till kor, då en ny sakristia tillbyggdes vid nordsidan 1931. Det medeltida tornet, med portal från 1200-talets första hälft, kröns av en åttkantig lanternin med spira från 1872.[7] Uppvärmningslösning: Bergvärme, vattenburet system.

Planritning

[7] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

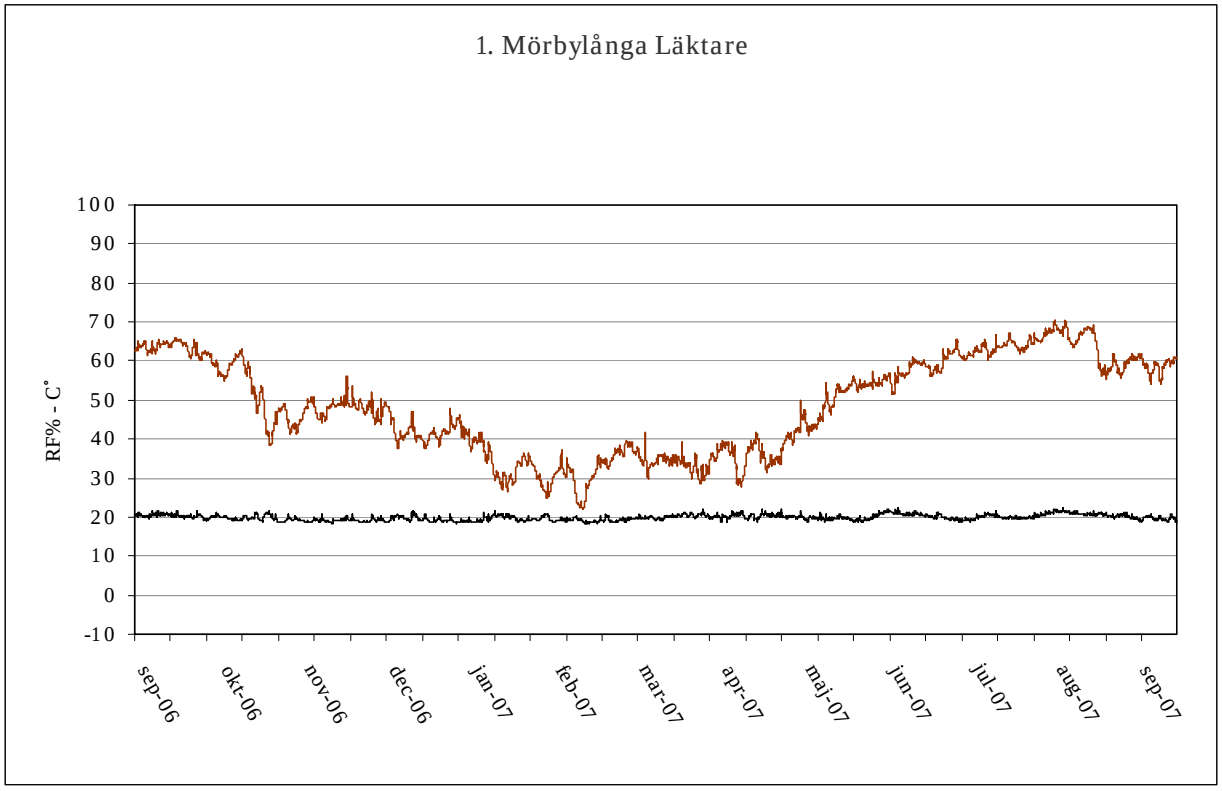

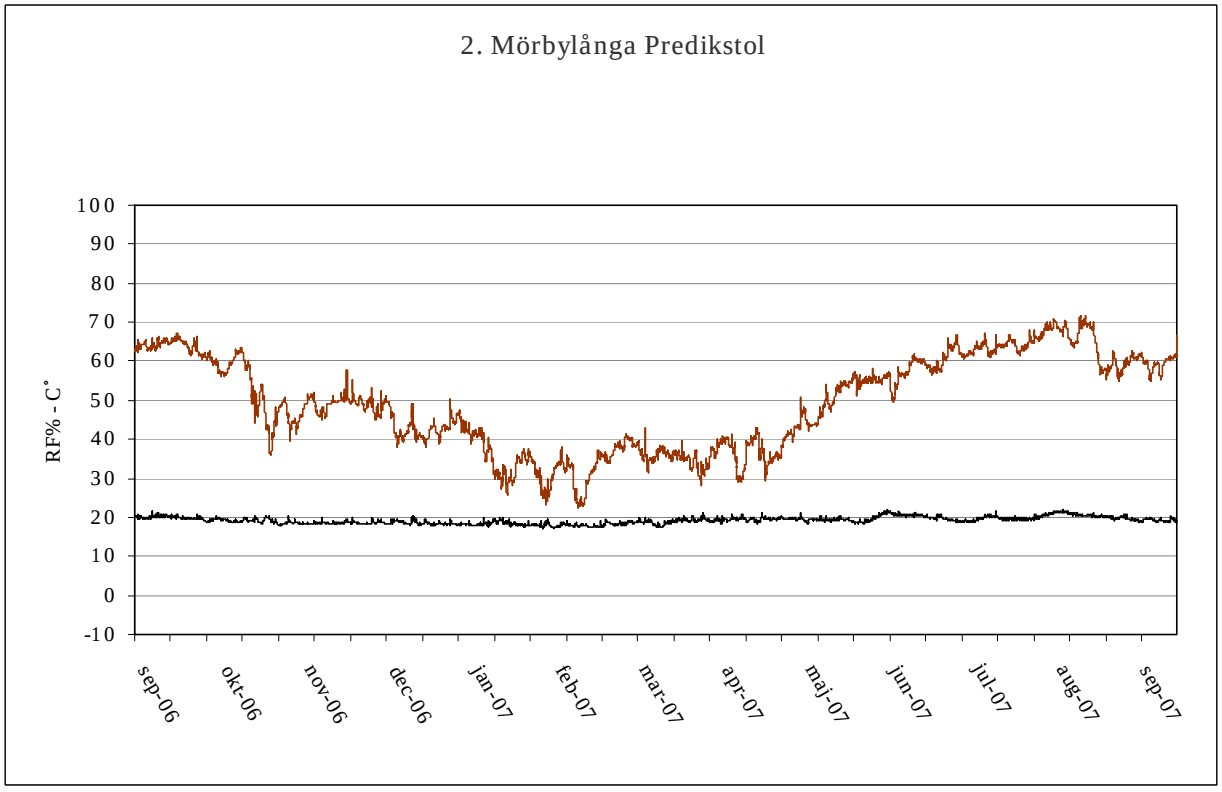
1. Predikstol +2.30m

2. Läktare +4.40m

Mätdata

1. Mörbylånga Läktare
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

2. Mörbylånga Predikstol
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

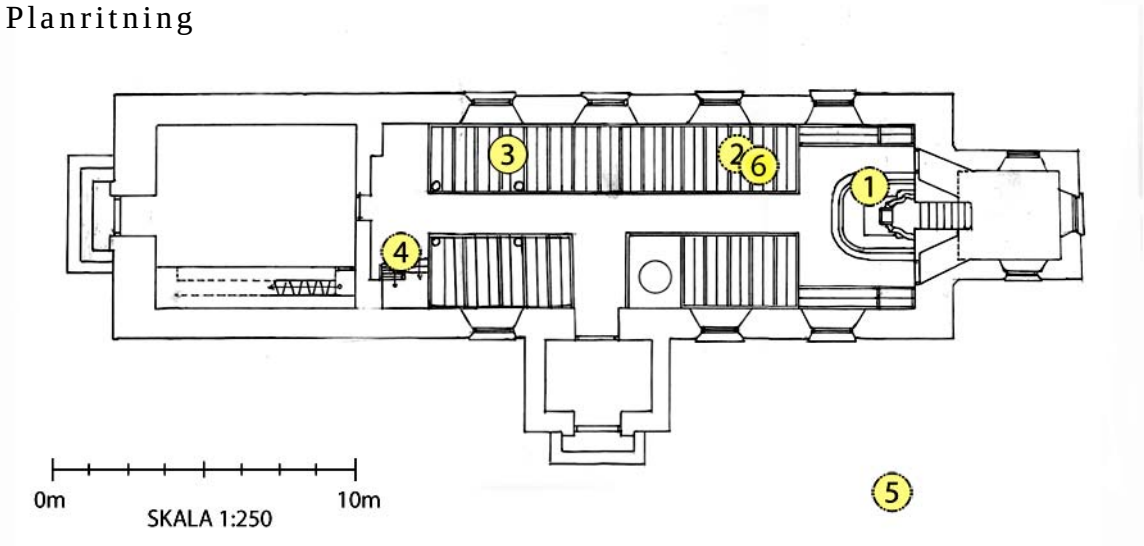
Ventlinge kyrka

Historia

Ventlinge kyrka, nära Ölands sydspets, på sluttningen av västra landborgen, består av ett rektangulärt kyrkorum med kor och utbyggd sakristia i öster och torn, av samma bredd som långhuset, i väster. Långhuset från 1100-talet kvarstår till största delen. Till detta fogades, helt på egen grund, tornet omkring 1200; ett försvarstorn med välvda rum, murtrappor, vändtrappa och kastschakt. 1812 omvandlades kyrkan till den nuvarande salkyrkan; det ursprungliga absidkoret revs, långhuset förlängdes österut och en sakristia fogades till östgaveln. Något senare byggdes tornets övre del om och kröntes med en lanternin, och mot slutet av 1800-talet tillkom vapenhuset.[8] Uppvämningslösning: Elradiatorer.

Planritning

[8] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

1. Predikstol +3.40m

2. Bjälklag -0.20m

3. Bänkinredning +0.60m

4. Läktare +4,0m

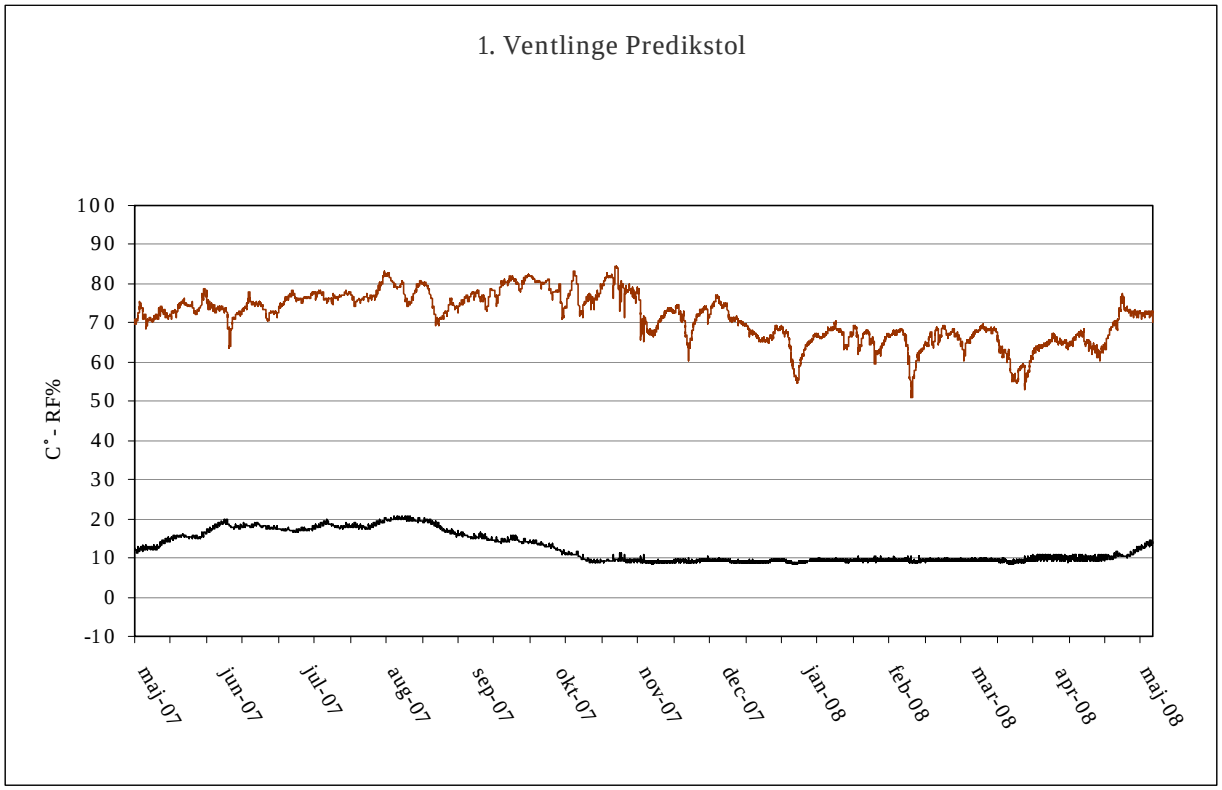

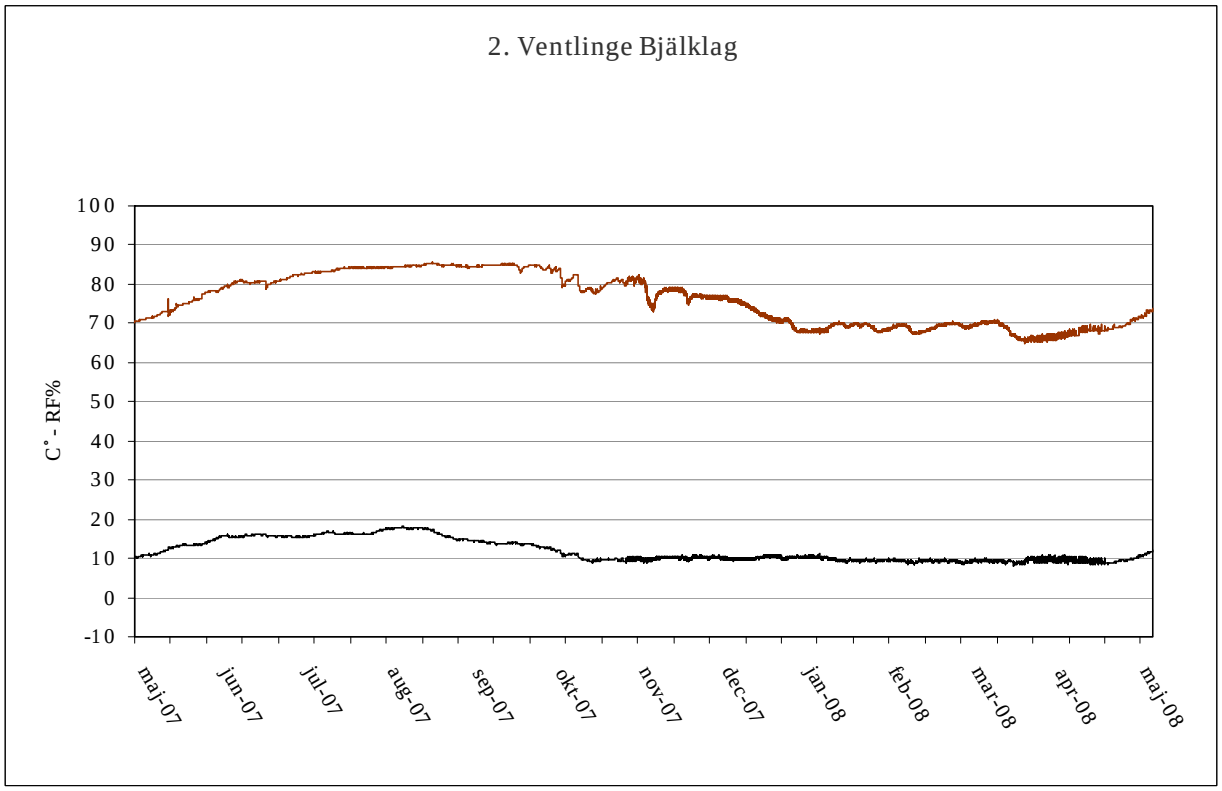
5. Uthus +2,0m

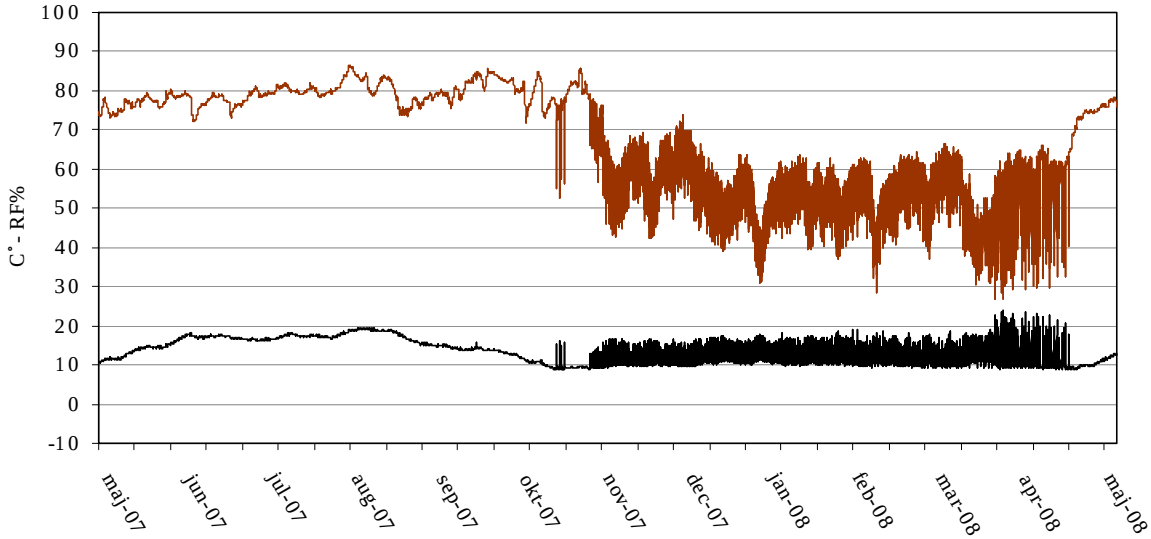
6. Krypgrund -0.20m

Mätdata

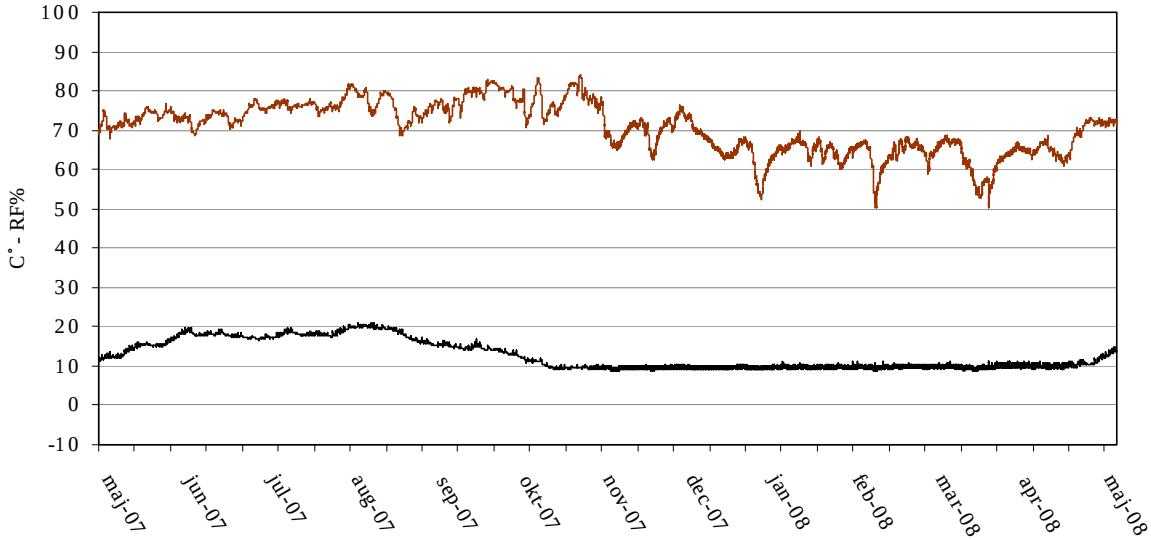

1. Ventlinge Predikstol
C° - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

2. Ventlinge Bjälklag
C° - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

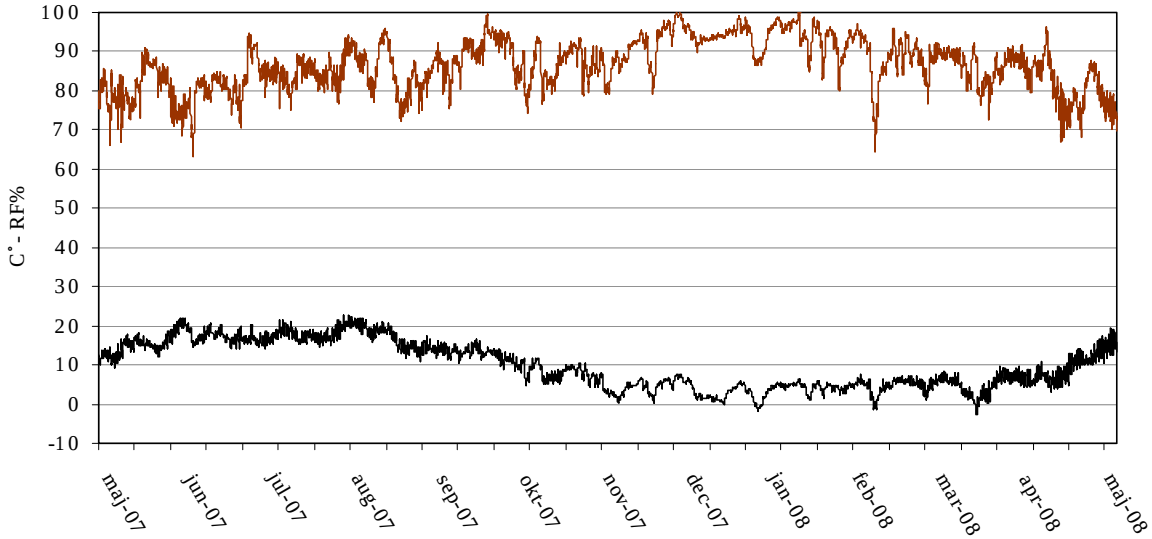
3. Ventlinge Bänkkvarter

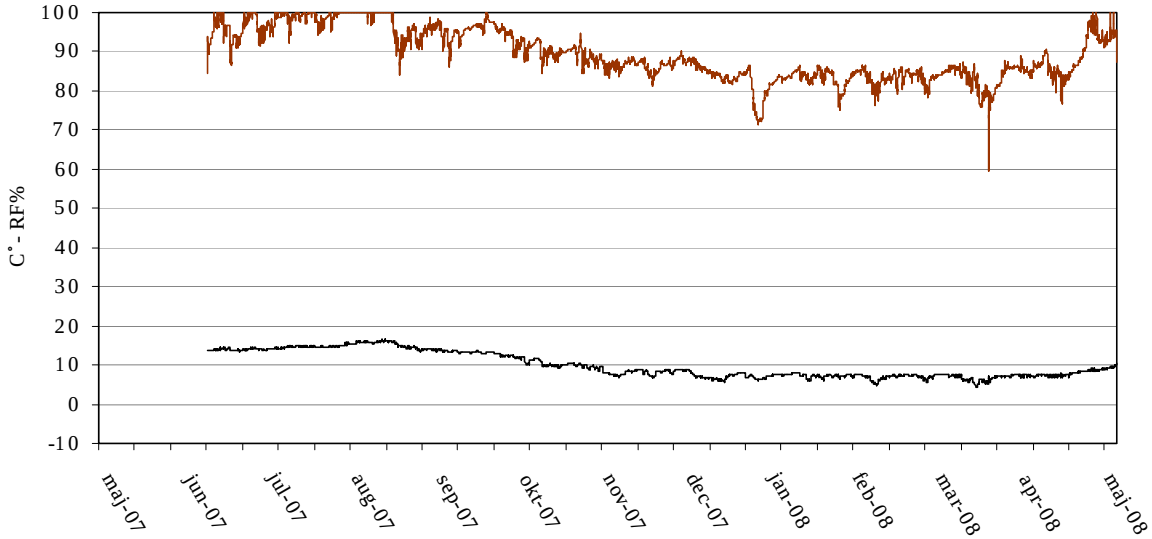
4. Ventlinge Läktare

5. Ventlinge Uthus

6. Ventlinge krypgrund

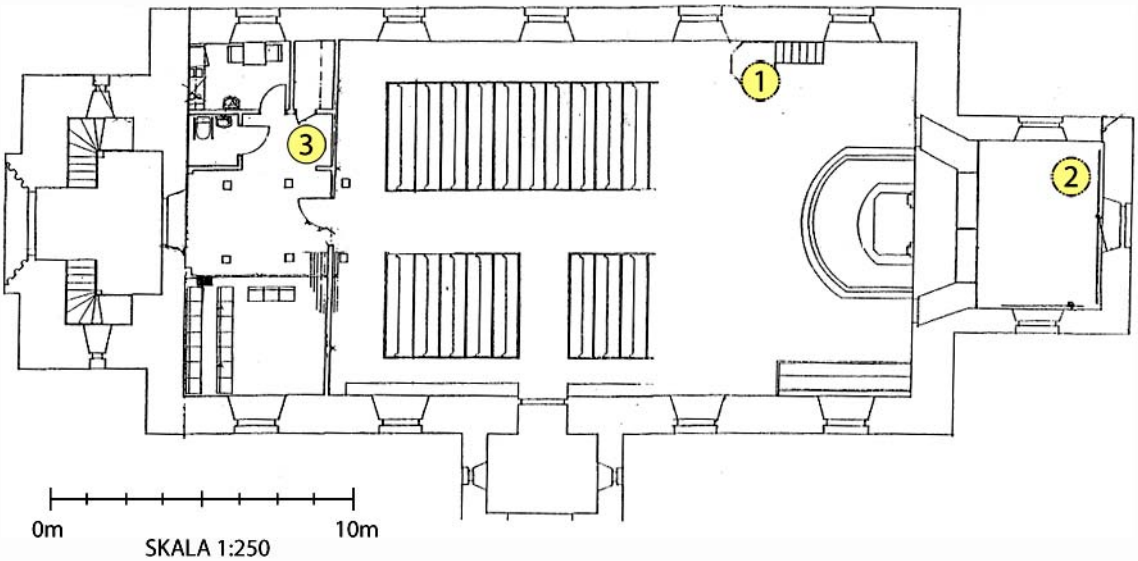
Gräsgård kyrka

Historik

Gräsgårds kyrka består av ett rektangulärt kyrkorum med kor och utbyggd sakristia i öster, torn i väster och vapenhus i söder. Av den medeltida kyrkan kvarstår västtornet; även i östmuren återfinns medeltida murar. 1823 fogades salkyrkan till tornet. 1884-86 tillkom vapenhuset. De vitputsade, sadeltäckta byggnadskropparna genombryts av rundbågiga fönsteröppningar.[9] Uppvärmningslösning: Elradiatorer.

Planritning

[9] »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2007-12-18

Placering av klimatloggar

1. Predikstol +2,0m

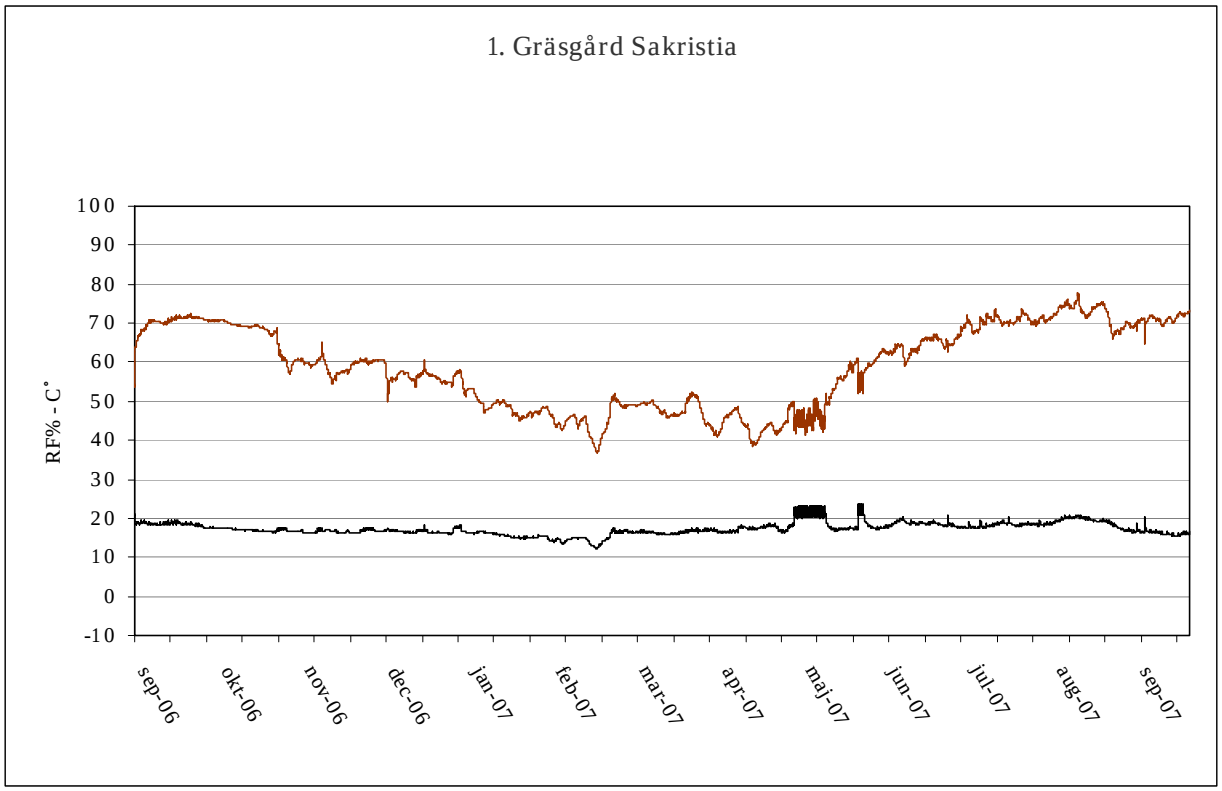

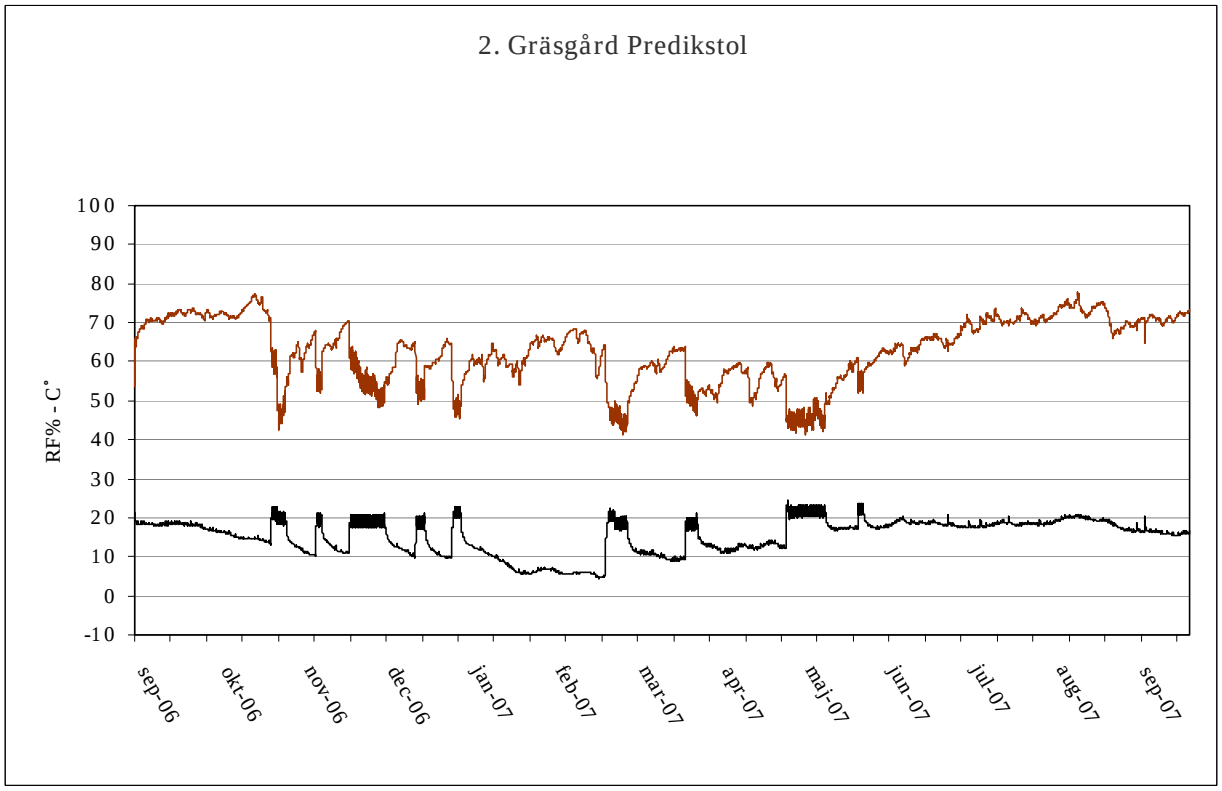
2. Sakristia, klädskåp +1,90m

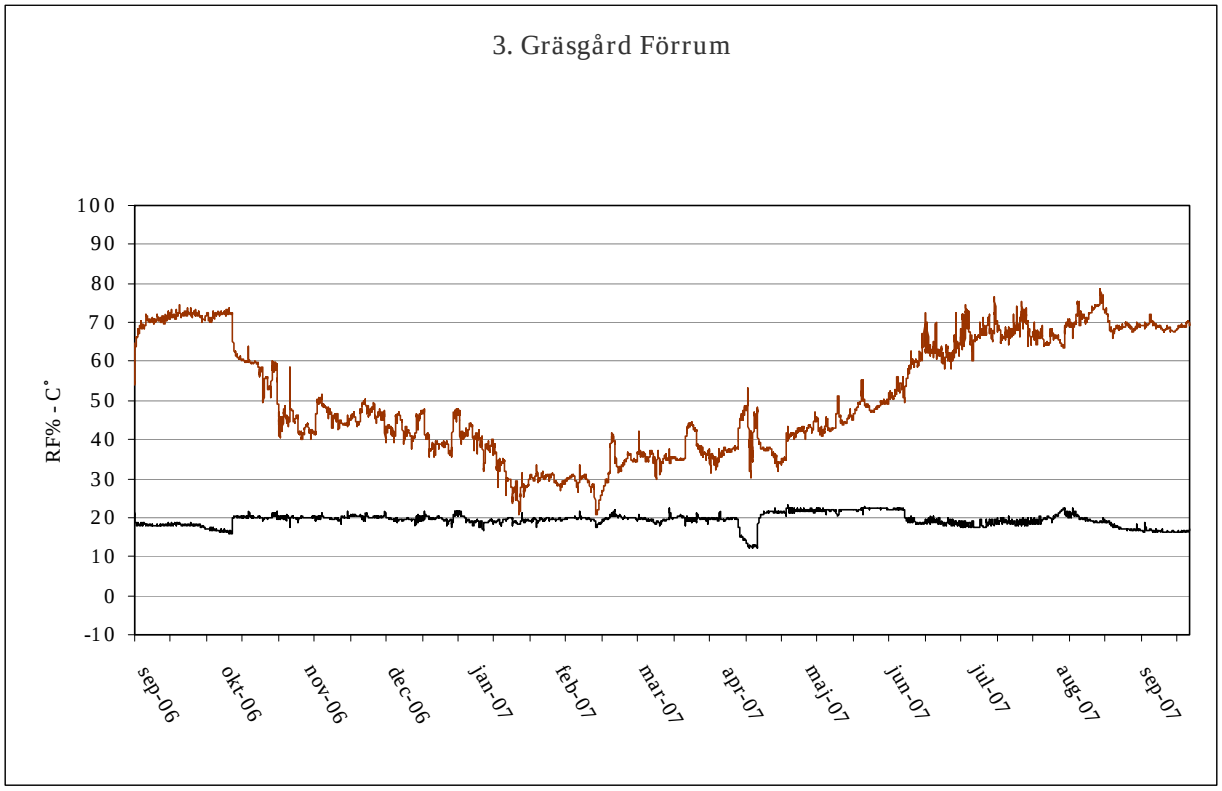

3. Förrum +1,60m

Mätdata

1. Gräsgård Sakristia
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

2. Gräsgård Predikstol
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

3. Gräsgård Förrum
RF% - C°
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
sep-06
okt-06
nov-06
dec-06
jan-07
feb-07
mar-07
apr-07
maj-07
jun-07
jul-07
aug-07
sep-07

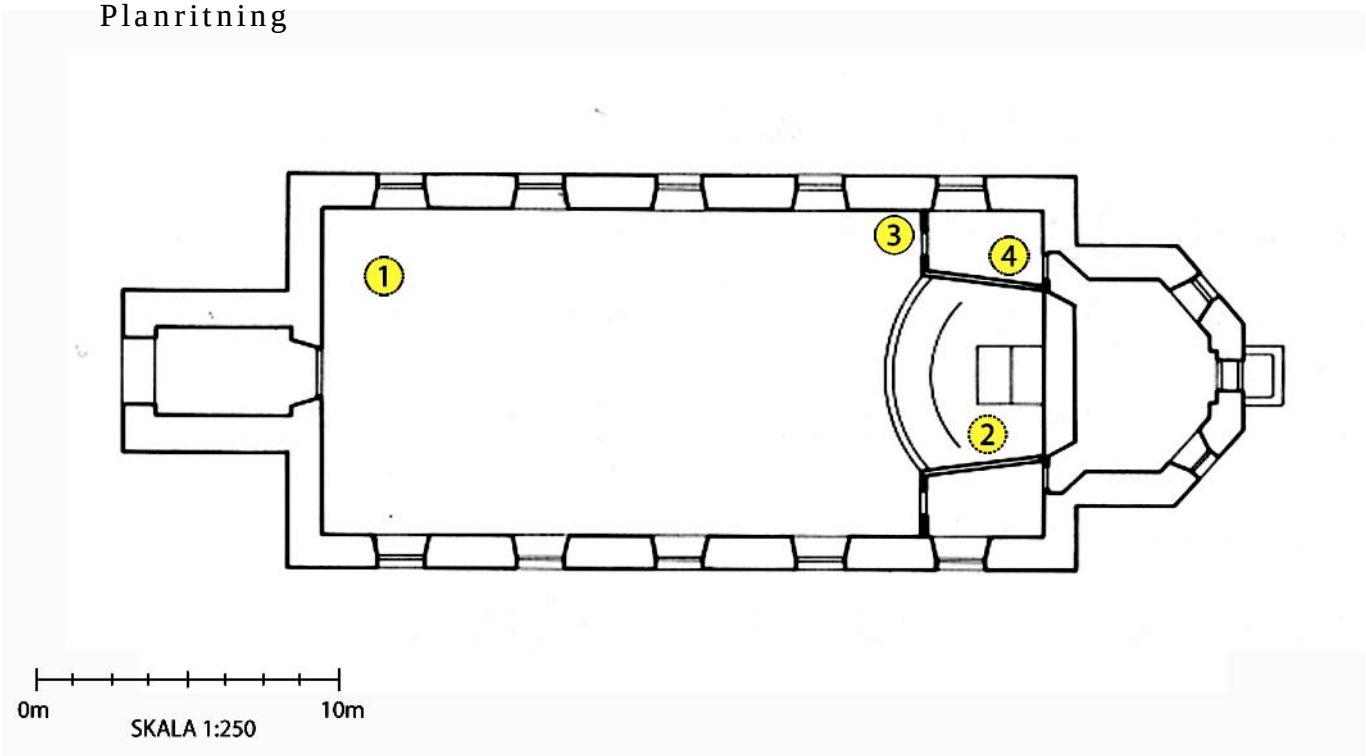
Smedby kyrka

Historik

Enskeppig salkyrka färdigställd 1853.[10] Uppvärmningslösning: Ångpanna, vattenburet system.

Planritning

[10] http://www.bebyggelseregistret.raa.se

Placering av klimatloggar

1. Sakristia +2.20m

2. Altare+1,00m

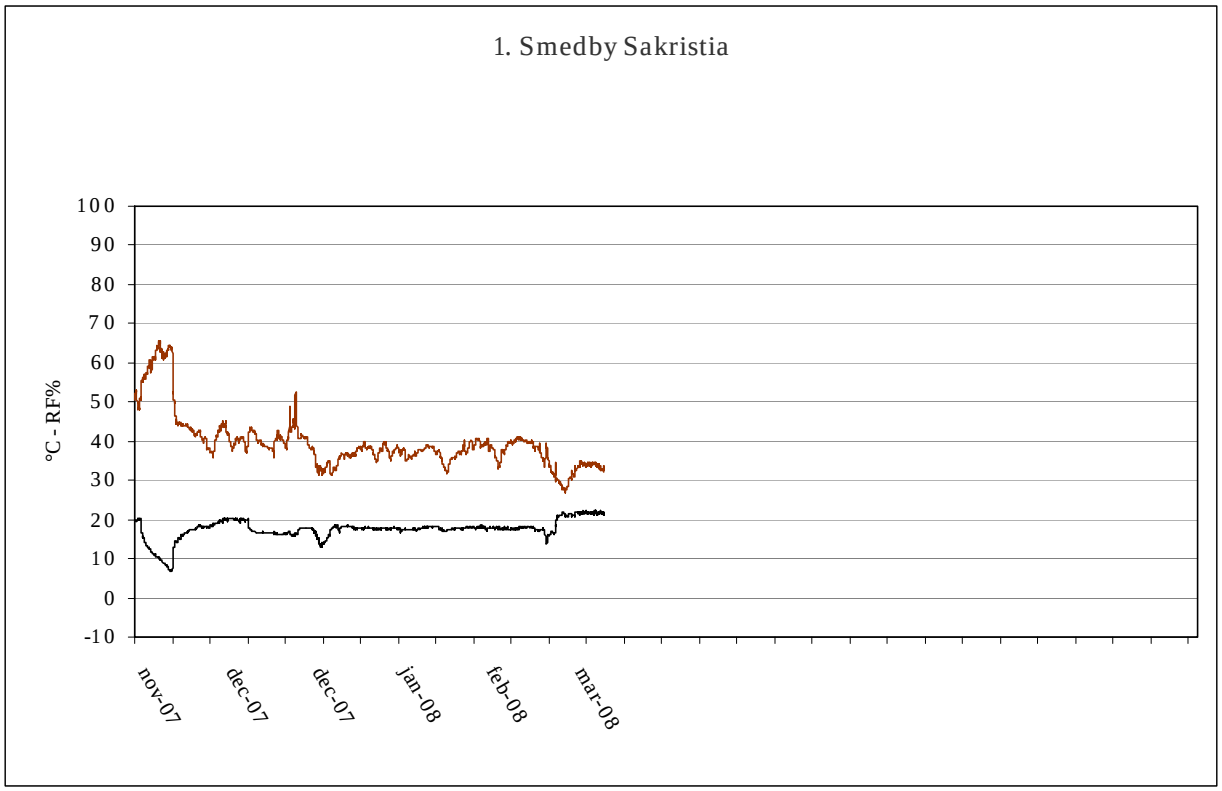

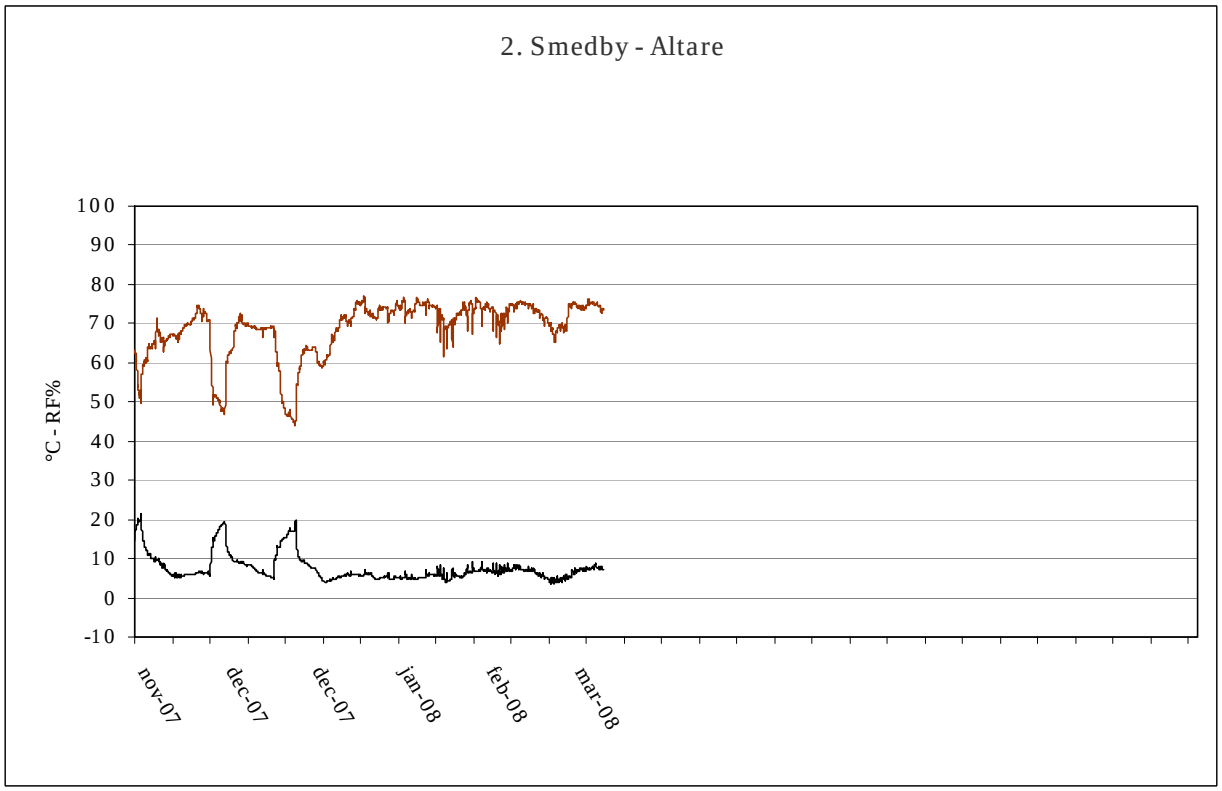
3. Predikstol +2,80m

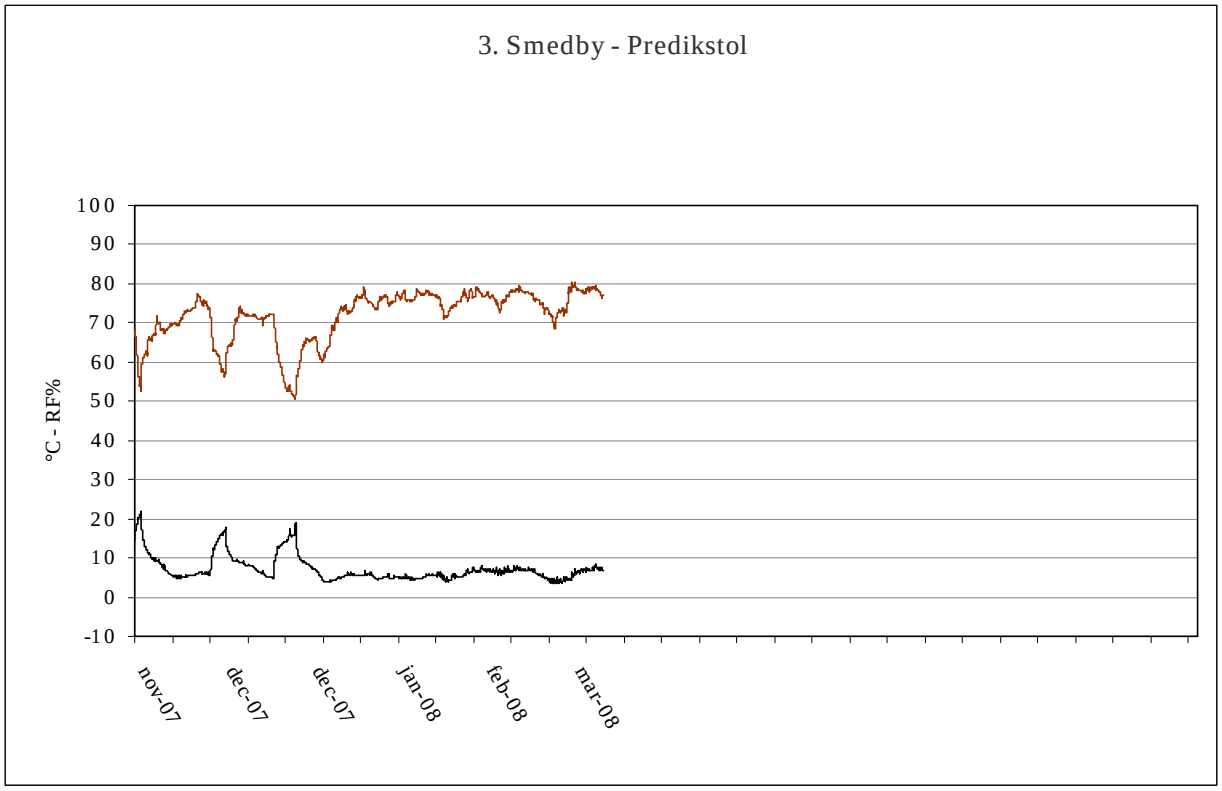

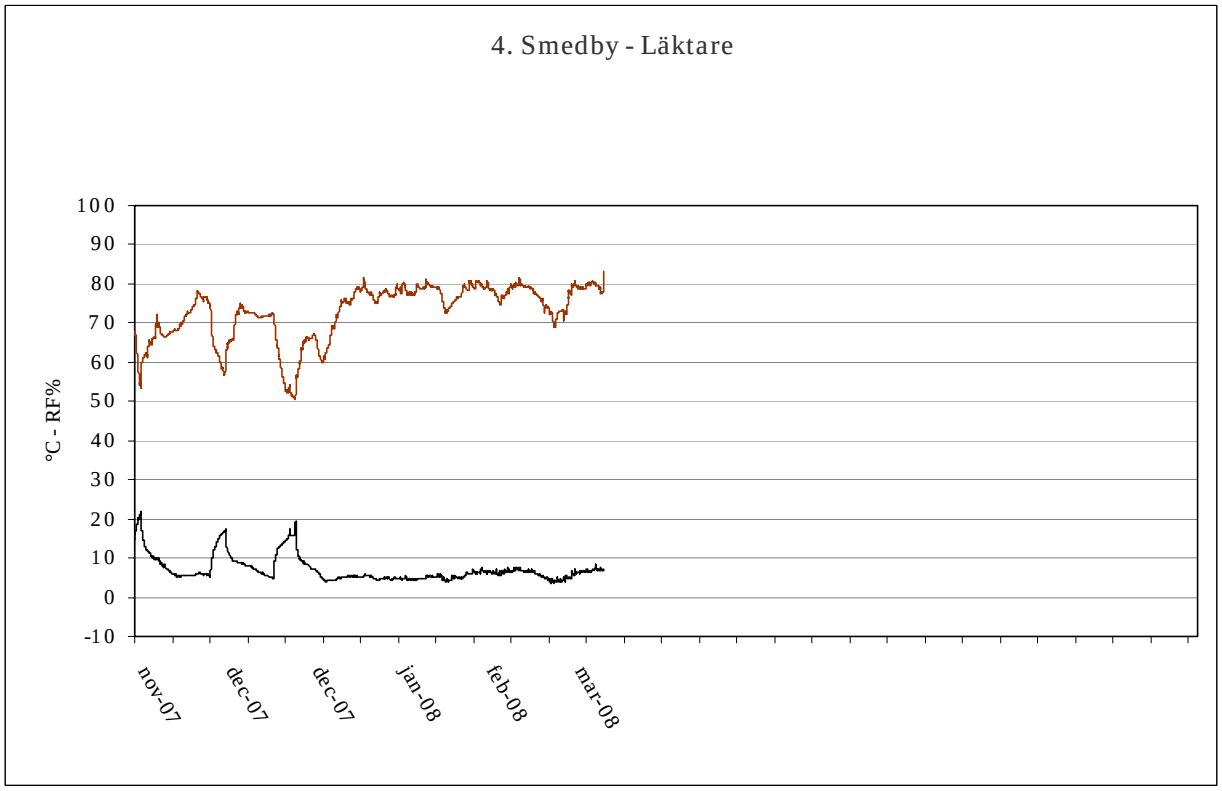
4. Läktare +5,0m

Mätdata

1. Smedby Sakristia
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
nov-07
dec-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08

2. Smedby - Altare
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
nov-07
dec-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08

3. Smedby - Predikstol
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
nov-07
dec-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08

4. Smedby - Läktare
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
nov-07
dec-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08

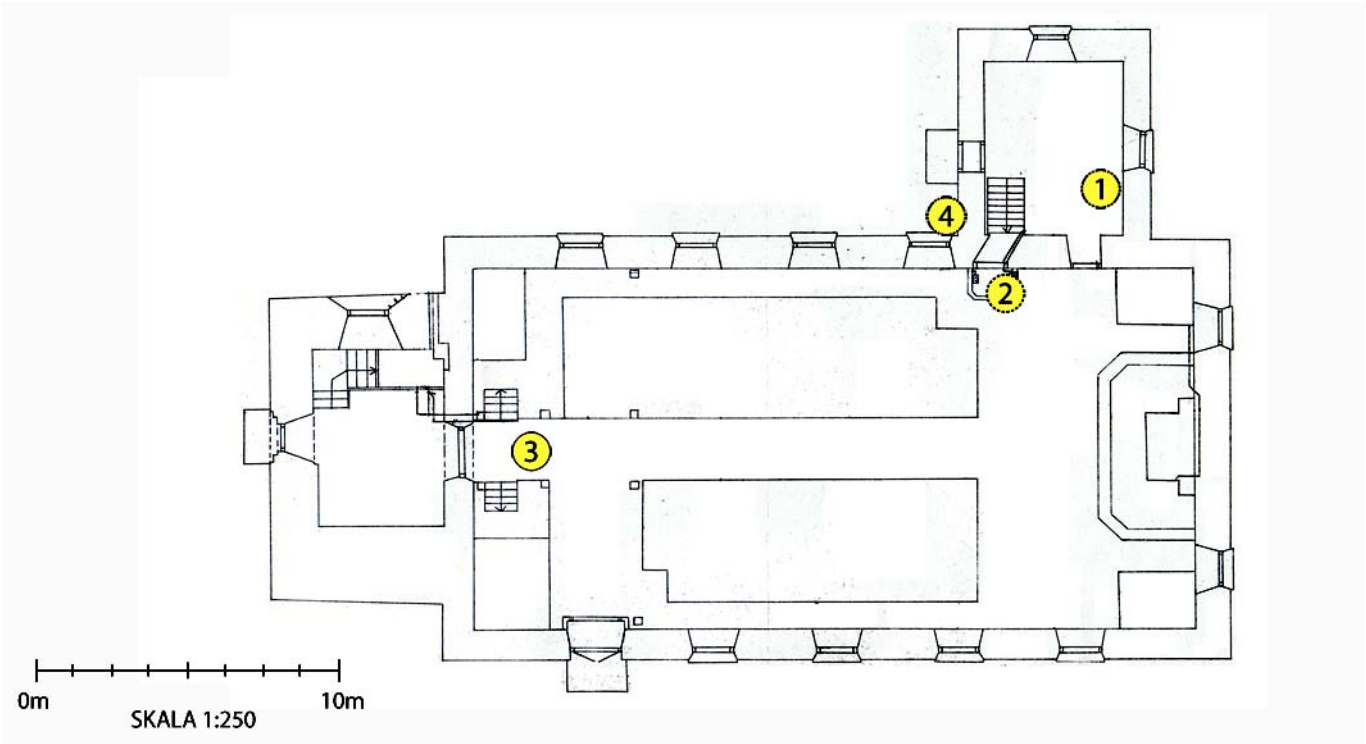
Gårdby kyrka

Historik

Enskeppig salkyrka färdigställd 1841.[11] Uppvärmningslösning: Direktverkande el

Planritning

[11] http://www.bebyggelseregistret.raa.se

Placering av klimatloggar

1. Läktare +4.0m

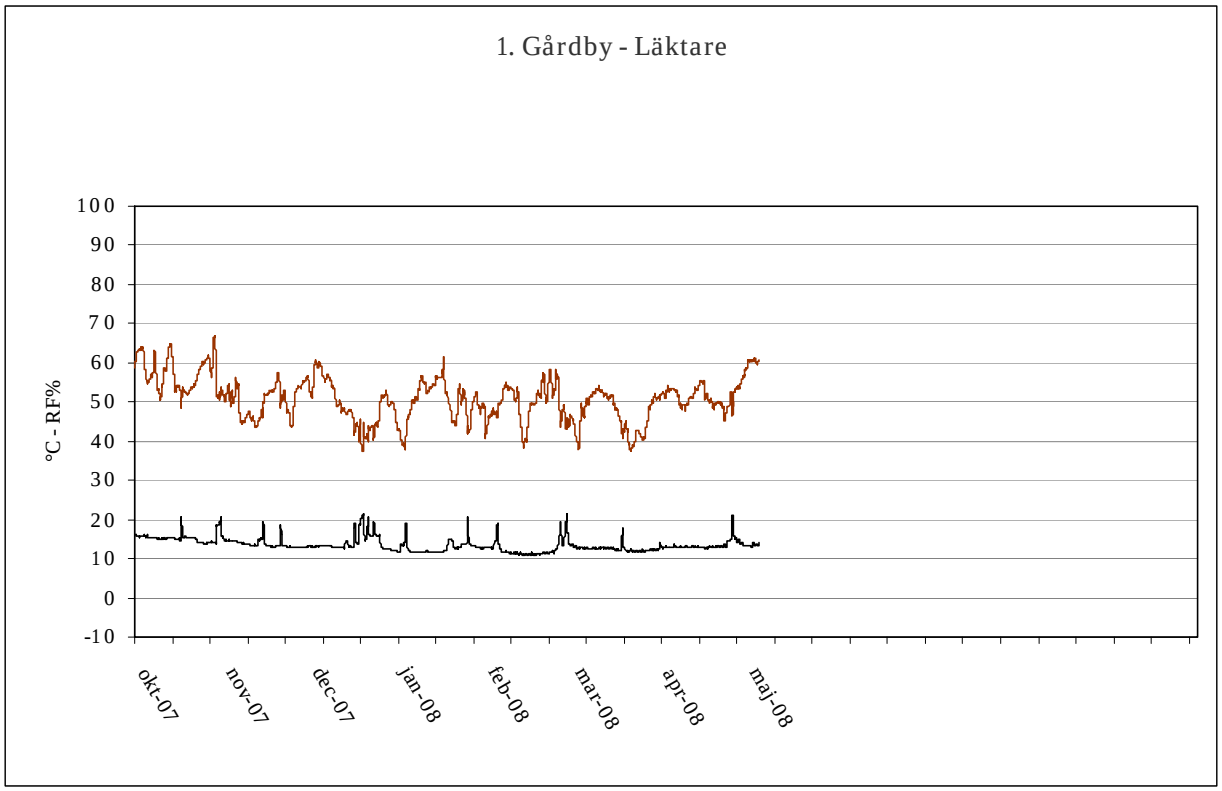

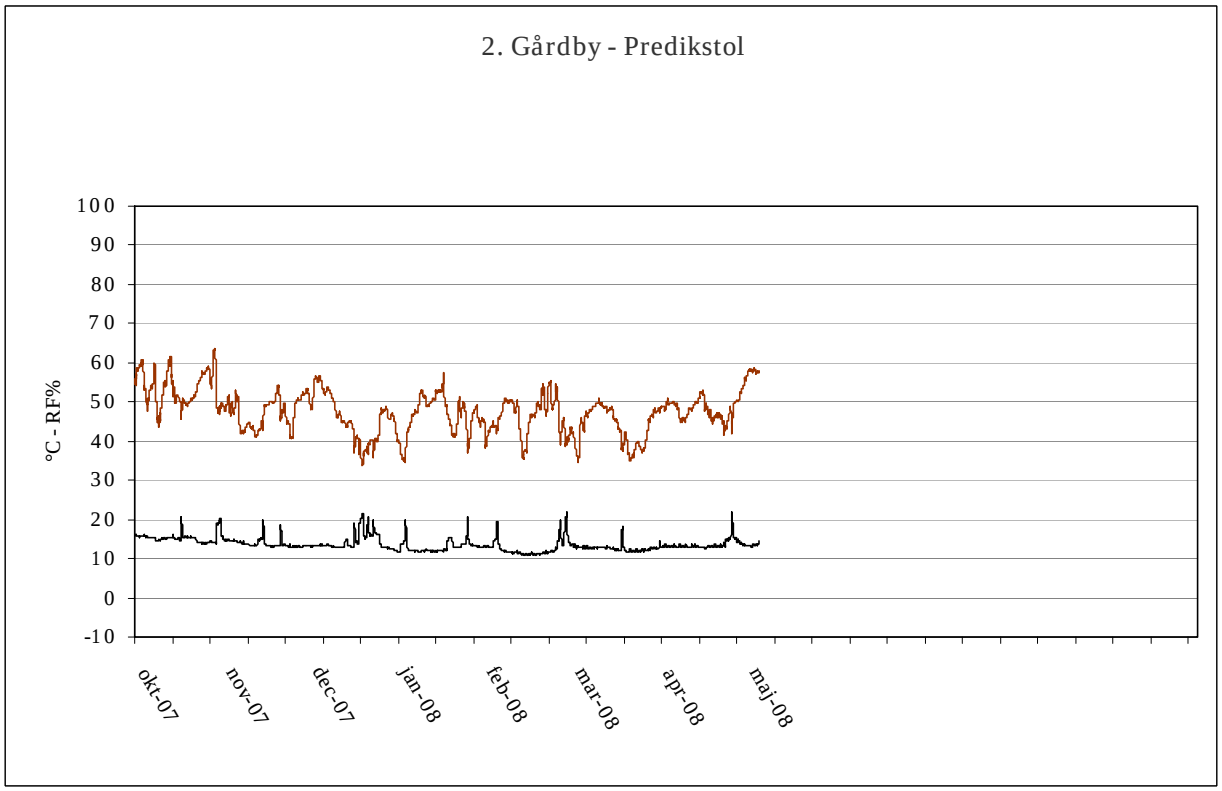
2. Predikstol +2.50m

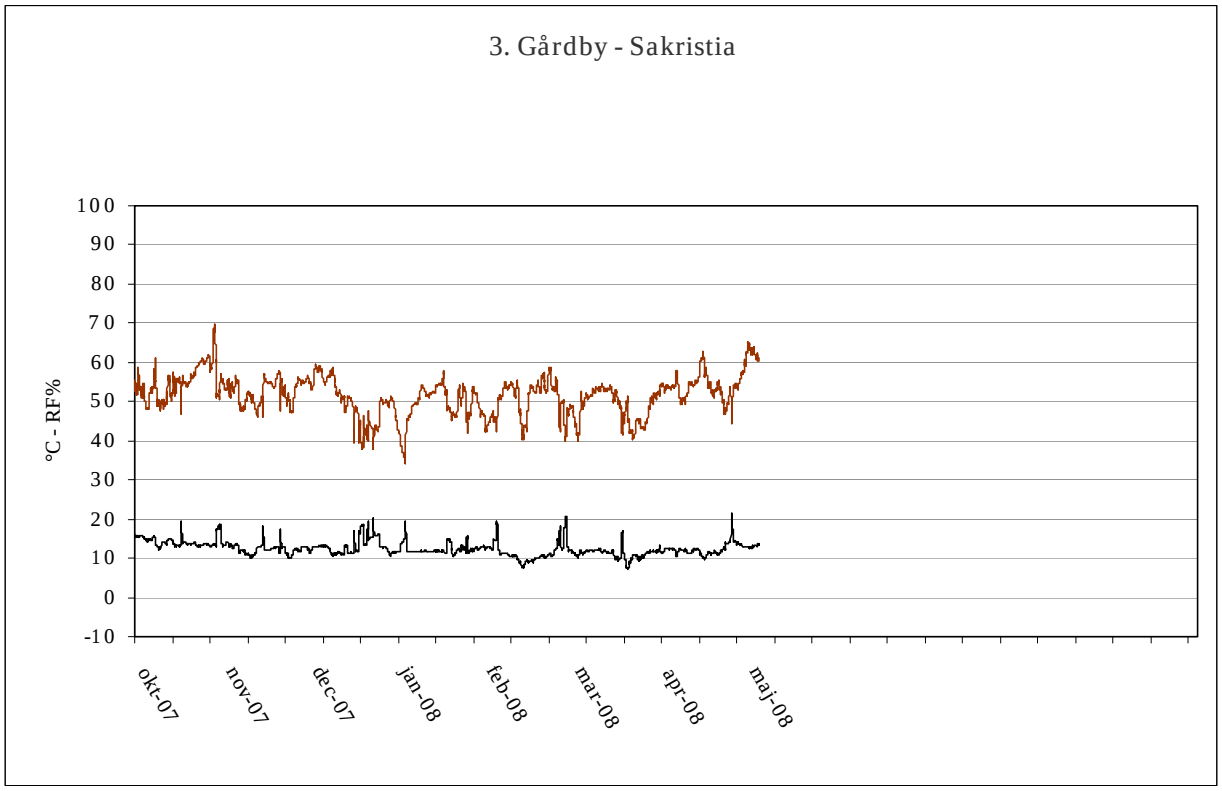

3. Sakristia + 1.80m

Mätdata

1. Gårdby - Läktare
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

2. Gårdby - Predikstol
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

3. Gårdby - Sakristia
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

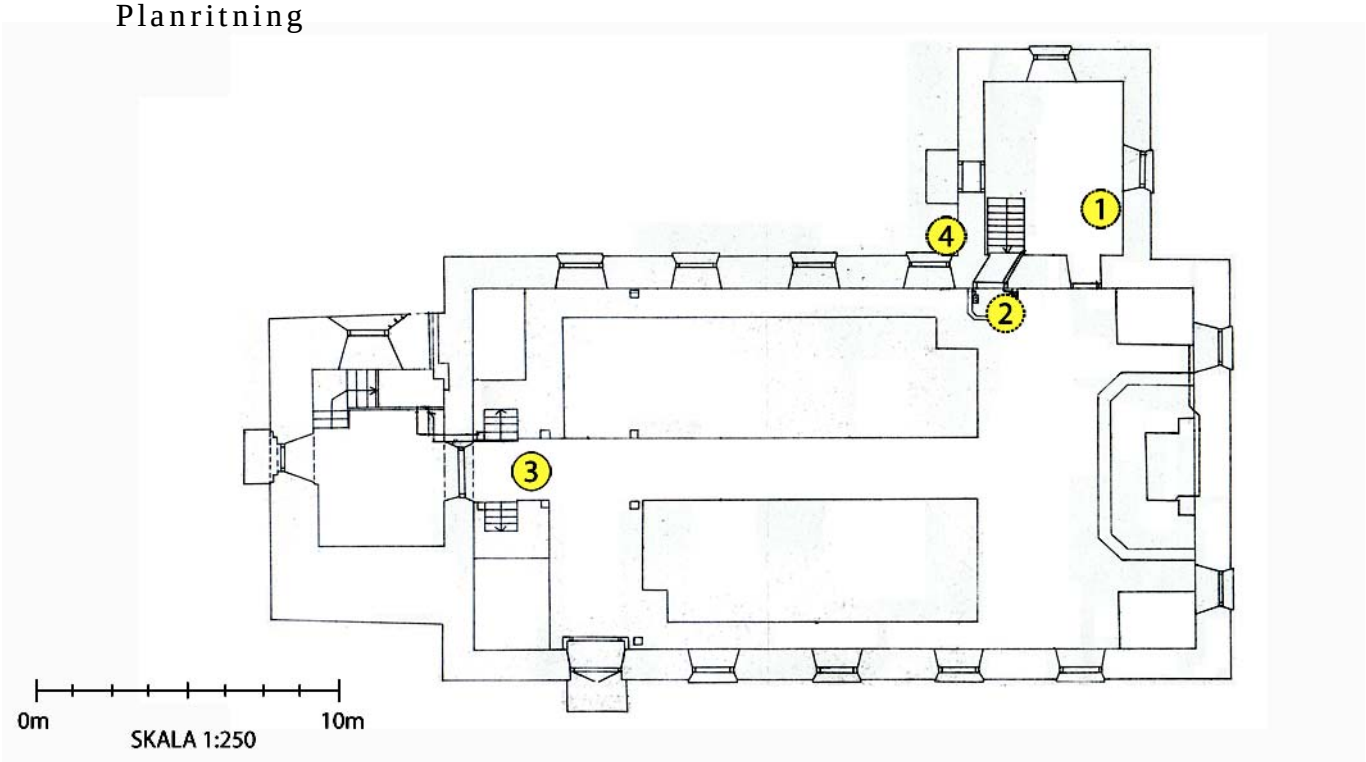
Norra Möckleby kyrka

Historik

Enskeppig salkyrka färdigställd i sin nuvarande form 1824. Delar av tornet härsammar från 1100-talet.[12] Uppvärmningslösning: Oljeeldat vattenburet system.

Planritning

[12] http://www.bebyggelseregistret.raa.se

Placering av klimatloggar

1. Sakristia +1.70m

2. Predikstol +2,50m

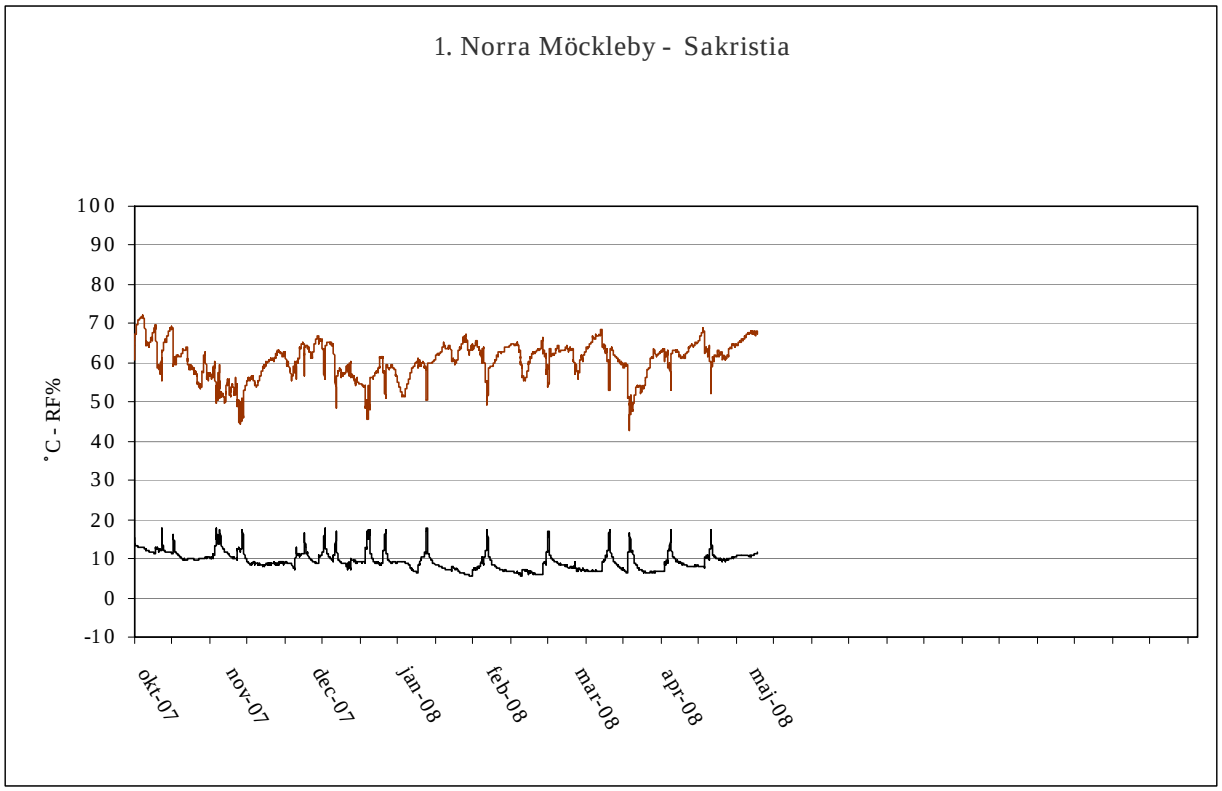

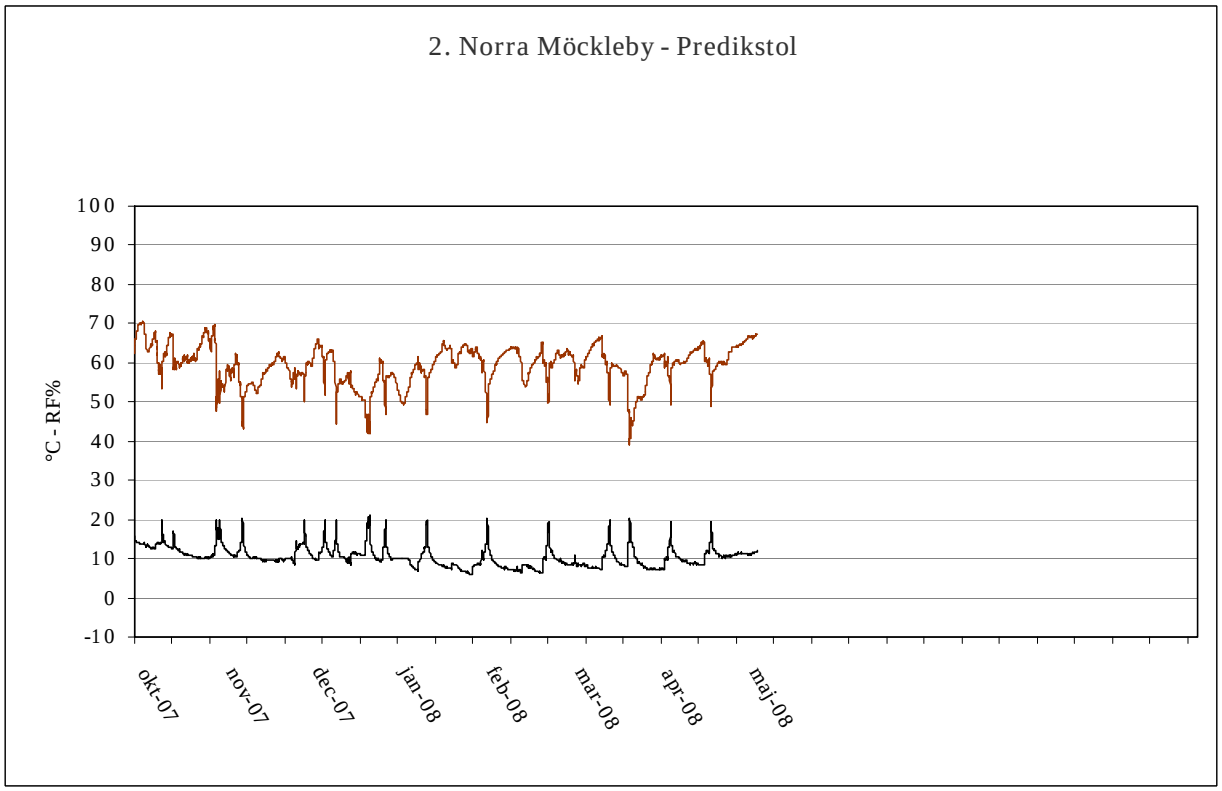
3. Läktare +5.0m

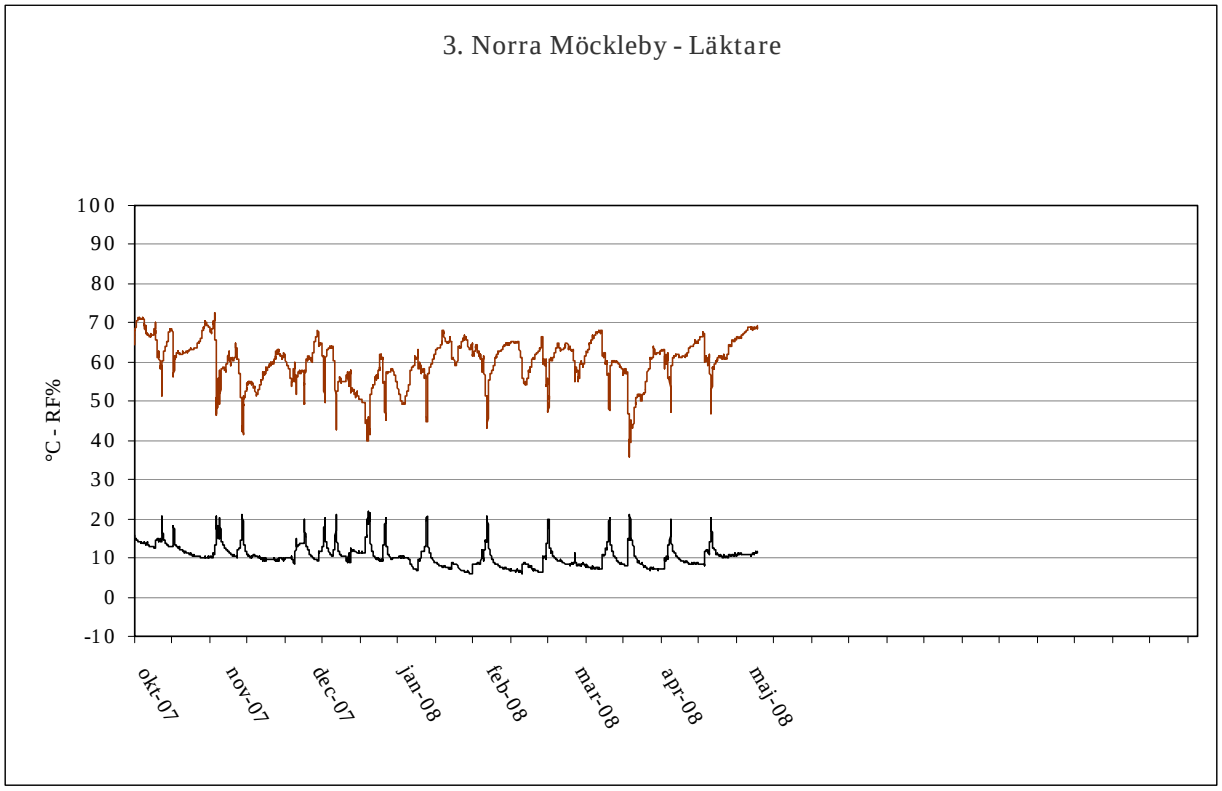

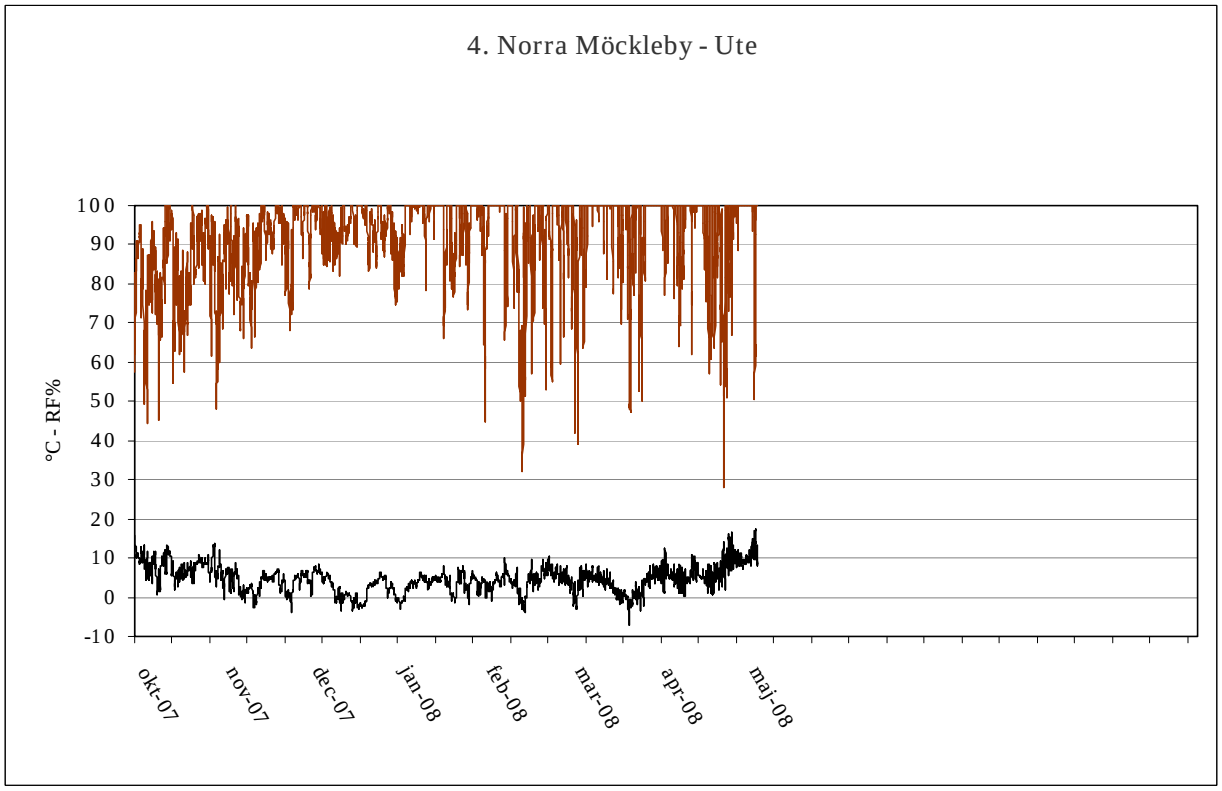
4. Ute +3. 0m

Mätdata

1. Norra Möckleby - Sakristia
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

2. Norra Möckleby - Predikstol
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

3. Norra Möckleby - Läktare
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

4. Norra Möckleby - Ute
°C - RF%
100
90
80
70
60
50
40
30
20
10
0
-10
okt-07
nov-07
dec-07
jan-08
feb-08
mar-08
apr-08
maj-08

Litteraturlista

Elektroniska källor
Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister, Hemsida - »http://www.bebyggelseregistret.raa.se/« - 2008-05-18

SVENSKA KYRKAN, VÄXJÖ STIFT

E-POSTADRESS: Växjö stift, Box 527, 351 06 Växjö, BESÖKSADRESS: Östrabo

TELEFON: 0470-77 38 00 FAX: 0470-77 38 90, E-POST:

vaxjostift@svenskakyrkan.se

STIFTETS HEMSIDA: www.svenskakyrkan.se/vaxjostift

ORGANISATIONSNUMMER: 07-252010-0062